

လူ့အမြင်ဆုံးရှုံးရည်သိက္ခာကို ပေးစွမ်းနိုင်သော
အသိအမြင်
(ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဒဿန)

အဓိကအရာရှိများ အမှုအရာရှိများ

သို့မဟုတ်

(အကန်းမြင်မှ အမြင်မှန်သို့)

စာတမ်းရှင်

အမှုအရာရှိများ

သုတ္တနိပါတ
သမ္မာပရိပ္ပာဇနိယသုတ္တ သတ္တမဂါထာ

(ပါဠိ)

ဝစသာ မနသာ စ ကမ္မုနာ စ၊
အဝိရဒ္ဓော သမ္မာ ဝိဒိတွာန ဓမ္မံ။
နိဗ္ဗာန ပဒါဘိ ပတ္တယာနော၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

(မြန်မာ)

ကိုယ်-နှုတ်-စိတ်ထား	အမှားရှောင်ခွါ၊
တရား-မတရား	ပြတ်သားသိခါ၊
လူငြိမ်းအေးမှု	ရှေးရှုလို့သာ၊
မြတ်တရား	မမှား ကျင့်ရမှာ။

‘လူ့အမြင်ဆုံးရှုံးရည်သိက္ခာလမ်းညွှန်’
(ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ)

သင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ် ဖြစ်ပြီလား?

လူ့အမြင်ဆုံးရှုံးရည်သိက္ခာဖြစ်တဲ့ ရိုးသား-စင်ကြယ်-ယဉ်ကျေး-
မြင့်မြတ်သူ(ဥတ္တရိမနုဿ)အဖြစ် ရရှိတဲ့သူသာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ် ဖြစ်
တယ်ဆိုတာ သင်သိပါရဲ့လား?

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဆိုတာ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူရှိတဲ့သူတွေ’ကို ခေါ်တာဆို
တာ သိပါရဲ့လား?

‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ဆိုတာ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူမရှိတာကို ခေါ်တာ သင်
သိပါသလား?

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မရှိတဲ့နေ့ကစပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ် လမ်း
ကြောင်းထဲ သင်စရောက်တယ်ဆိုတာ သိပါရဲ့လား?

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတာဘာလဲ?

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိခေါ်တဲ့ အမြင်မှားကြီးကို မဖြုတ်နိုင်သေးသမျှ
သင်ဘယ်လိုမှ မငြိမ်းချမ်းနိုင်ဘူးဆိုတာ သိရဲ့လား?

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဘယ်လိုဖြုတ်မလဲ?

သည်စာတမ်းလေးကို အပ်ကျမတ်ကျ စေ့စေ့ငုငုလေး လေ့လာလိုက်
ပါ။ သင့်အမြင်တွေ ပြောင်းလာပါလိမ့်မယ်။

ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပါသကာ

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှသမ္မာဒိဋ္ဌိသို့	
	သင်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ် ဖြစ်ပြီလား?	၇
	အတ္တဒိဋ္ဌိ ဘာကြောင့်ဖြစ်?	၉
	ဗုဒ္ဓဘာသာသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိဘာသာ	၁၁
	သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတာဘာလဲ?	၁၂
	မျက်စေ့လည်လို့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို မသိ	၁၅
	လောကကြီးသည် အကန်းတည်း	၁၇
	ဝေဒပဟိအိမ်ရှင်မလို ဟန်ဆောင်ထားကြ	၁၉
	မျက်စိပေါက်လာလျှင် အကန်းကိုရှောင်	၂၁
	အဆိုးကို အဆိုးနဲ့တုံ့ပြန်တဲ့အမြင်မှား	၂၂
	အကန်းလောကကြီးမှာ နေနည်း	၂၄
	ဘုရားရှင် စတင်ဖောက်ခွဲတဲ့ အလယ်လမ်း	၂၆
	လူတွေ ဘာကြောင့် မကောင်းတာဖြစ်လာသလဲ?	၂၉
	အစွန်းနှစ်ပါးကို ရှောင်ပါ	၃၄
	သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဘယ်လိုဖြုတ်မလဲ?	၃၆
	ဝဋ်နဲ့ငါ(လူ) အတူတူထင်တာ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၄၂

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့၏ အရကောက်များ	၄၉
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရကောက်မှန်ရန် အခြေခံအချက်များ	၅၁
တရားဓမ္မဟူသည် လူ့ကိုယ်ကျင့်ကောင်းတည်ဆောက်ရန်ဖြစ်	၅၃
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရကောက်အမှန်	၅၅

	မာတိကာ	
အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့လောကအမြင်မိတ်ဆက်

အမြင်တင်ပြချက်နှစ်မျိုး	၆၂
ဘာသာရေးအမြင်ရဲ့အကျိုးမဲ့မှုများ	၆၄
ဗုဒ္ဓမြင်ပြတဲ့ လောကအမြင်ရဲ့အကျိုး	၆၈
လောကီလောကအပေါ် ဗုဒ္ဓတန်ဖိုးဖြတ်ပုံ	၇၁

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ သမ္မာဒိဋ္ဌိသို့ (အကန်းမြင်မှ အမြင်မှန်သို့)

ယခု ဆွမ်းလာကပ်တဲ့နေ့မှာ ဘာတရား ဟောရမလဲဆိုတော့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်တရားကိုပဲ ဟောပါမယ်။ သည်တရားကို အလျင် ဆွမ်းကပ်ရက်ကလည်း နာဖူးပြီးကြပြီလို့ ထင်ပါတယ်။

အခုလည်း သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်တရားကိုပဲ ထပ်ပြီး နာကြား ရပါဦးမယ်။ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်တာနဲ့ စပ်လျဉ်းလျှင် တော်တော် အရေးကြီးတယ်လို့ ပြောရပါမယ်။ သည်လိုအရေးကြီးတာကြောင့်ပဲ သည်တရားကို နာကြားဘူးလို့ နားလည်နေပြီဆိုတောင်မှ ထပ်ထပ်ပြီး နားထောင်ပါဦးလို့ ပြောရမယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဟုတ်သူနဲ့ မဟုတ်သူတို့ရဲ့ လမ်းခွဲကို ပြောပါဆိုလျှင် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိတာနဲ့ မရှိတာဟာ လမ်းခွဲပဲ လို့ ပြောရမှာကြောင့်ပါ။

သင်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ် ဖြစ်ပြီလား?

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သူတွေမှာ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရှိကြတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေမှာတော့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မရှိကြဘူး။ သက္ကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော့ မဖြုတ်သေးဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ပါတယ် ဆိုလျှင်လည်း သည်လိုဆိုတဲ့သူဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာအရည်တည်လောက်ပဲ

ဖြစ်ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ် ဗုဒ္ဓဘာသာအရံမျှပဲလို့ ပြောရပါလိမ့်မယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာအရည်တည်လောက် ဗုဒ္ဓဘာသာအရံလောက်ကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာပေမဲ့ အနှစ်သာရဆီကိုရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ဗုဒ္ဓဘာသာကပေးတဲ့ အနှစ်သာရဆီကို ရောက်အောင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့်ဖြစ်ဖို့ လိုတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် ဖြစ်ဖို့အတွက် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်ဖို့ မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါတယ်။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်မှပဲ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟုတ်သူနဲ့ မဟုတ်သူ စပ်ကြား ကွဲပြားသွားတယ်လို့ ပြောရပါမယ်။ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်သူမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(အစစ်) ဖြစ်တယ်။ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမပြုတ်သေးတဲ့သူဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(အစစ်) မဟုတ်သေးဘူး။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကလည်း မပြုတ်ကြဘူး။ တလောကလုံး၊ တကမ္ဘာလုံး မပြုတ်ကြပါဘူး။ သည်လို သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရှိနေကြတဲ့ အတွက်ဘဲ လူတွေမှာ လောဘတွေထကြတယ်။ စိတ်ဆိုးစရာ၊ စိတ်ဆာစရာ၊ စိတ်ညစ်စရာ၊ စိတ်နွမ်းစရာ...စတဲ့ ကိလေသာမှန်သမျှ ထကြသောင်းကျန်းနေကြတယ်။ သည်လို ထကြ သောင်းကျန်းမှုတွေရဲ့ လက်သည်ကိုပြောပါဆိုလျှင် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဲလို့ ပြောရပါမယ်။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မပြုတ်သေးတဲ့သူဟာ လောဘဖြစ်စရာရှိလျှင်လည်း ဖြစ်တာပဲ။ ဒေါသဖြစ်စရာရှိလျှင်လည်း ဖြစ်တာပဲ။ မာနတို့၊

ဣဿာ၊မစ္ဆရိယတို့လည်း ရှိနေတာပဲ။ ဒါကြောင့် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြုတ်ဖို့ သိပ်အရေးကြီးတယ်လို့ ပြောရတာဖြစ်တယ်။သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ က ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဟုတ်သူနဲ့ မဟုတ်သူတွေရဲ့ လမ်းခွဲပါ။

‘ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လို့ ဆိုတာဟာ အရိယာအဖြစ်ကို ရောက်တဲ့သူကို ဆိုလိုက်တာ ဖြစ်တယ်။ အရိယာ ဖြစ်တဲ့လူကမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အစစ်လို့ ဗုဒ္ဓက ပြောခဲ့ပါတယ်။’

တကယ်အရိယာအဖြစ်ကို မရောက်သေးဘူးဆိုလျှင်တော့ သည် လူဟာ ဗုဒ္ဓကိုကိုးကွယ်နေတယ် ဆိုပေမဲ့ လူကြီးမိဘတွေရဲ့လမ်းကို စမ်း တဝါးဝါးနဲ့ လျှောက်လှမ်းနေသူသာဖြစ်ပြီး၊ တကယ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တော့ မဟုတ်သေးဘူးလို့ ပြောရပါလိမ့်မယ်။

အရိယာအဖြစ်ကိုရောက်တယ်-ဆိုရာမှာလည်း ပဌမဆုံးအား ဖြင့် ‘သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်ရမှာ’ ဖြစ်ပါတယ်။

အတ္တဒိဋ္ဌိ ဘာကြောင့်ဖြစ်?

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မပြုတ်သေးဘူးဆိုလျှင် အတ္တဒိဋ္ဌိဆိုတာလည်း ဝင်လာပါမယ်။ နောက်တခါ...

သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ ‘နောက်ဘဝမှာ လူနတ်၊ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ အစစတွေ ဖြစ်ရလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ အမြင်’လည်း မပြုတ်ဘူး။နောက်တခါ-

ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလိုဆိုတဲ့ ‘နောက်ဘဝမှာ ရုပ်,နာမ်ခပ်သိမ်းချုပ်
ငြိမ်းပြီး ဘာမှဖြစ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ အမြင်’လည်း ရှိနေဦးမှာပဲ။

ဆိုလိုတာက ကိုယ့်ဆီမှာ ဘာသဘောတရားမျှမရှိလို့ သည်
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေအကြောင်း မတွေးမိဘူးဆိုသော်မှ မတွေးမိတာကြောင့် မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိပြုတ်မယ် မဟုတ်ဘူး။

ဥပမာ...ကိုယ့်ရင်ခွင်ထဲမှာရှိနေတဲ့ ကလေးကို ကြည့်ပါလား။
သည်ကလေးဟာ နောက်ဘဝအကြောင်း ဘယ်တွေးပါ့မလဲ? နောက်
ဘဝဖြစ်တယ်လည်းမတွေးဘူး၊ မဖြစ်ဘူးလို့လည်း မတွေးဘူး။

သည်လိုမတွေးလို့ သည်ကလေးတွေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်နေပြီလို့
မထင်နဲ့။ သူတို့ဟာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာသဘော
တရားမျှ မရှိသေးတဲ့သူတွေ-လို့သာ ပြောရပါလိမ့်မယ်။

သူတို့မှာ အတ္တဒိဋ္ဌိ မရှိဘူးလားလို့မေးလျင်...

အတ္တဒိဋ္ဌိလည်း သူ မတွေးမိသေးဘူး။

‘ငါ-ဖြစ်တယ်’လို့ သူ့ကိုယ်သူ မယူဆသေးဘူး။

‘ငါ-ဖြစ်တယ်’လို့ မတွေးမိတာက ဘာသဘောတရားမှ မရှိ
သေးလို့ မတွေးမိတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အတ္တဒိဋ္ဌိပြုတ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက သိပ်အရေးကြီးပါတယ်။
သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသာ မပြုတ်ဘူးလို့ဆိုလျင် အခြား ဘာဒိဋ္ဌိမှမပြုတ်ဘူး
လို့ ပြောရပါမယ်။ ဘာဒိဋ္ဌိမှ မပြုတ်တဲ့သူဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိချည်း ရှိနေပါ
မယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိဘာသာ

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိနေသူဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဖြစ်ပါဘူး။ဒါကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရှိနေသူဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဖြစ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လို့လဲဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာက ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိဘာသာ’ ဖြစ်တာကြောင့်ပါ။

ကိုယ်က မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်း မပြုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာ လို့ထင်တယ်ဆိုလျှင် ထင်တာပဲရှိမယ်။ တကယ်ကတော့ သူဟာ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်ဖြစ်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လို့ ထင်နေကြတဲ့သူတွေ ဒါကို သေသေချာချာ စစ်ကြည့်ဖို့ ကောင်းပါ တယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဘာသာဖြစ်တယ်။

ငါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပြီလား?

ဘယ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ငါဖြုတ်ပြီးပြီလဲ?

လို့ ပြန်စစ်ကြည့်ဘို့ ကောင်းပါတယ်။ ကိုယ်က ဘာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ မဖြုတ် ရသေးဘူးဆိုလျှင်တော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပါပဲ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေသေးတဲ့အတွက် သူဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်(စစ်စစ်) မဟုတ်သေးပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ သူကတော့ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မိဘတွေရဲ့ သားသမီး ပီပီ ဘုရားလည်း ရှိခိုးပါတယ်။

တရားလည်း ဆည်းကပ်ပါတယ်။

သံဃာလည်း ဆည်းကပ်ပါတယ်။

ဘုရား,တရား,သံဃာကို သူဆည်းကပ်နေပါတယ်။

သည်လို ဆည်းကပ်နေပေမဲ့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မပြုတ်ဘဲနဲ့တော့
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ပြီလို့ ပြောလို့မဖြစ်ပါဘူး။

သည်လိုမဖြစ်တာကတော့ တတိုင်းပြည်လုံးလို့ ပြောရမယ်။
ကမ္ဘာလည်း တကမ္ဘာလုံးလို့ ပြောရမယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
ကို လူတွေ မသိကြဘူး။

သမ္မာဒိဋ္ဌိကို လူတွေ ဘာကြောင့်မသိကြတာလည်းဆိုတော့
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတာ ဘယ်လိုဖြစ်တာတုန်းလို့ မေး
လျှင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိထဲက သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုပဲ ပြောရမယ်။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတာဘာလဲ?

ဆိုပါစို့။ သည်လူကောင်ကြီးက တစုံတခုစကားတွေ ပြောပီ။
ဆဲဆဲဆိုဆိုလား? မြည်မြည်တွန်တွန်လား? ချောက်ချောက်ဟောက်
ဟောက်လား? ပြောပီဆိုပါတော့။

သည်စကားမျိုးပြောပြီဆိုလျှင် မောင်မဲဆိုတဲ့သူပြောလျှင် မောင်မဲ
ဟာ ဆဲတဲ့သူပဲ၊ လိမ်တဲ့သူပဲလို့ တွက်ကြပါတယ်။

တကယ် ပြောမယ်ဆိုလျှင်တော့...

‘ဆဲတာ၊လိမ်တာက မောင်မဲဆဲတာ၊လိမ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။
မောင်မဲမှာပူးနေတဲ့ ကိလေသာက ဆဲလိုက်၊လိမ်လိုက်တာသာ ဖြစ်ပါ
တယ်။’

မောင်မဲက လိမ်သူမဟုတ်ပါ၊ဆဲသူမဟုတ်ပါ။

ဆဲမှ၊လိမ်မှကောင်းမယ်လို့ ထင်နေတဲ့ အထင်မှားမှုကြီး(သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)က ပူးနေတာပါ။’

ပူးနေတယ်ဆိုတာ စီးနေတယ်ဆိုတာနဲ့ အတူတူပါပဲ။

လူတယောက်ကို သရဲပူးနေတယ်၊သရဲစီးနေတယ်ဆိုလျှင် သည်လူ့ ပါးစပ်ကထွက်တဲ့ စကားတွေဟာ တကယ်က သည်လူ့ပြောနေတာ မဟုတ်ဘူး။ စီးနေတဲ့၊ ပူးနေတဲ့သရဲက ပြောနေတာလို့ ပြောရပါမယ်။ လူတယောက်ကို ဘီလူး ပူးနေတယ်၊စီးနေတယ်ဆိုလျှင်လည်း သည်လူ့ က တစုံတခုလုပ်လျှင် ဒါဟာ လူကလုပ်တာမဟုတ်ဘဲ၊ ပူးနေတဲ့ဘီလူး ကလုပ်တာလို့ပဲ ပြောရပါလိမ့်မယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ အာဠာဝကမှော်သွင်းထားတဲ့ သူတွေမှာ အာဠာဝက-က ပူးပြီ၊စီးပြီဆိုလျှင် အကုန် လျှောက်ကြမ်းတော့တာပဲ။ ခုန်ပေါက်နေတော့တာပဲ။ သည်လိုမျိုး ခုန်ပေါက်ကြမ်းရမ်းနေပြီဆိုလျှင် သည်လူ့က ကြမ်းရမ်းနေတာ မဟုတ်ဘူးလို့ပြောရမယ်။ အာဠာဝက-က ကြမ်းရမ်းနေတာလို့ပဲ ပြောရပါမယ်။ ဒါကို လူတွေ မသိတတ်ကြဘူး။

အာဠာဝကပူးတာ၊ သရဲစီးတာတို့ကိုတော့ နည်းနည်း သိကြဦးမယ်။ လူလိမ်တယောက်က လိမ်တာ၊ သူခိုးတယောက်က ခိုးတာဆိုလျှင် ဘာက ဝင်ပူးလိုက်မှန်း မသိတတ်ကြဘူး။ ဝင်ပူးတဲ့အရာက ခိုးတာ၊ လိမ်တာကို မသိတတ်ကြဘူး။ ဒါကိုမသိတော့ သည်လူ့ကခိုးတာပဲ။ သည်လူ့ကလိမ်တာပဲလို့ ထင်နေကြတယ်။

သည်လို တကမ္ဘာလုံး ထင်နေကြတာပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဝင်ဆိုသူတွေလည်း သည်လိုပဲ ထင်နေကြတာပဲ။

ကိုယ့်ကို ဆဲတာ,ဆိုတာ တခုခုလုပ်လာပြီဆိုလျှင် ဆဲဆိုတဲ့သူကို
ကိုယ်ကမကျေဘူး။ သည်လူ့ကို ပြန်ချရမယ်ဆိုတဲ့စိတ်မျိုး ဖြစ်တာချည်းပဲ
မဟုတ်လား? မခံချင်ဘူး၊ စိတ်ဆိုးတယ်။ တကယ်တော့ သည်လူက
လုပ်တာလို့ ထင်လို့ပေါ့။ စိတ်ဆိုးတယ်ဆိုကတည်းက...

‘တကယ်တော့ သည်လူကလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။
သူ့ဆီမှာဝင်နေတဲ့ စိတ်ဆိုး,စိတ်ဆာ (ဘာသာရေး
စကားလုံးနဲ့ပြောရလျှင်=ကိလေသာ)များက သူများ
အပေါ်မှာ ဆဲချင်တဲ့စိတ်တွေ ဖြစ်လာအောင်ဆိုးချင်
တဲ့စိတ်တွေ ပေါ်လာအောင်၊ ရိုက်ပုတ်ချင်တဲ့စိတ်
တွေ ပေါ်လာအောင်၊ ခုတ်ချင်,ထစ်ချင်တဲ့စိတ်တွေ
ပေါ်လာအောင် သူ့ကိုဝင်ပူးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ဝင်ပူး
တဲ့ကိလေသာက လုပ်လိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ
လုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။’

ဒါပေမဲ့ သည်လိုမမြင်တတ်ကြဘူး။ ကိလေသာ လုပ်တာကို
မမြင်ဘူး။သည်လူကြီးကလုပ်လိုက်တာ-ဆိုပြီး လူကိုပဲ တရားခံထင်
သွားကြတာ မဟုတ်လား?

‘သည်အထင်ဟာ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’ပါပဲ။

ဒါကို အထပ်ထပ် ကြားနာစေချင်ပါတယ်။ ကြားနာရစေချင်တာက ကိုယ့်ရဲ့ နေ့စဉ်အတွေးအခေါ်မှာ ဆင်ခြင်မိလျက် ဖြစ်နေစေချင်လို့ပါ။ နေ့စဉ်အတွေးအခေါ်မှာ၊ နေ့စဉ်အမှုတွေမှာ ဆင်ခြင်နေဖို့ကလည်း အလွန်လိုအပ်ပါတယ်။

သည်လို ဆင်ခြင်နိုင်ဖို့ရည်ရွယ်ပြီး သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အပိုင်းဆိုင်ရာကို အထပ်ထပ် ပြောပေးတယ်လို့ မှတ်ကြပါ။

လူတွေဟာ မဖြောင့်ကြပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ လူတွေ မဖြောင့်ကြတာလဲ? ဆိုရင် ငယ်ငယ်နှောင်းနှောင်းကတည်းကပဲ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းတာကို လိုက်ရင်း၊ လိုက်ရင်း ကောင်းသည်ထက်ကောင်းတဲ့ ခံစားချက်တွေက မှားမှားယွင်းယွင်း ပြလိုက်လို့ပါပဲ။ မှားမှားယွင်းယွင်း အပြစ်လိုက်ရတော့ မှားမှားယွင်းယွင်းဆီကို ရောက်သွားတော့တာပေါ့။

မျက်စေ့လည်လို့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို မသိ

မျက်စေ့လည်တာမျိုး ဖြစ်ဘူးကြမှာပါ။

မျက်စေ့လည်တယ်ဆိုတာ ဦးနှောက်က အမှတ်မှားသွားတာပါ။

အနောက်ဘက်ကို သွားနေတယ် ဆိုပါတော့။ ညနေဘက်ဆိုလျှင် နေက အနောက်ကို ရောက်နေပြီပေါ့။ သည်တော့ နေဘက်ကို မျက်နှာမူပြီး သွားရင်း၊ သွားရင်းနဲ့ မသိမသာ နေက ပျောက်သွားတယ်။ ကိုယ်လိုက်တဲ့လမ်းကလည်း ကောက်ကောက်နဲ့ ကောက်တာကလည်း မသိမသာနဲ့ ကောက်သွားတာဆိုလျှင် ကိုယ်မျက်နှာမူတဲ့အရပ်ကို အနောက်ဘက်အရပ်လို့ပဲ ထင်နေမိမှာဘဲ။

ဒါဘာ ဖြစ်တာလဲလို့ဆိုလျှင် ဦးနှောက်က အမှတ်မှားသွားတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကိုပဲ မျက်စေ့လည်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အခုလည်း ကျွန်ုပ်တို့က ခံစားချက် အကောင်းတွေနောက် လိုက်လိုက်တာ ကောင်း သည်ထက်ကောင်း၊ ပိုပိုကောင်းတွေဆီ လိုက်ရင်း၊လိုက်ရင်း အမှတ်မှား သွားကြတယ်။

‘သည်လို အမှတ်မှားသွားတော့ မကောင်းတာကို ကောင်းတယ်လို့ ထင်သွားတယ်။ မဟုတ်တာကို ဟုတ်တယ်လို့ ထင်သွားတယ်။’
မျက်စေ့လည်သွားပြီပေါ့။

သည်အခါမှာ တကယ်တော့ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ ကျွန်ုပ်တို့ချည်း သက်သက် မဟုတ်တော့ဘူး။

‘မသိနိုးနားအရာတခုက ကျွန်ုပ်တို့ကို ပူးလိုက်တာ ခံလိုက်ရပြီး လိမ်တာတွေ၊ကောက်တာတွေ၊မှောက် တာတွေ၊မှားတာတွေ လုပ်မိခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။’

ဒါပေမဲ့ သည်လို ပူးလိုက်တာကို မသိတတ်ကြဘူး။ သည် ကောင်တော့ ငါ့အပေါ်လိမ်ပြီ၊ ကောက်ပြီဆိုပြီး-သည်ကောင်ကိုပဲ စိတ်ဆိုးကြတယ် မဟုတ်လား? သည်လိုစိတ်ဆိုးတာမျိုး မဆိုးတတ်ကြ စေချင်ဘူး။

ဒါက အမြင်မှားနေလို့ဖြစ်တဲ့ စိတ်ဆိုးမှုပါ။သက္ကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက အကြောင်းပြုလိုက်တဲ့ စိတ်ဆိုးမှုမျိုးပါ။

အသေအချာကြည့်လိုက်လျှင် စိတ်ဆိုးစရာမရှိတာကို တွေ့ရပါမယ်။ ဒါကိုသိမှ စိတ်ကလည်း မဆိုးဘဲ နေနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ စိတ်ဆိုးစရာကို မသိဘူးဆိုလျှင်တော့ သူလုပ်တာမှာ ကိုယ့်အပေါ် တစ်ချက်လောက် မှားပြီဆိုတာနဲ့ မှားတဲ့အလျှောက် ပြန်ပြီးတုံ့ပြန်ချင်တော့တာပဲ။

တုံ့ပြန်ချင်တာက စိတ်ဆိုးတာပါ။ သူကစိတ်ဆိုးလို့ ကိုယ်က ပြန်စိတ်ဆိုး၊ ကိုယ်ကစိတ်ဆိုးလို့ သူကပြန်ဆိုး။ သည်တော့ ပြေငြိမ်းစရာ မရှိတော့ပါဘူး။ သည်လိုနဲ့ လူတွေ မှောက်မှားကြတာပဲ။

လောကကြီးသည် အကန်းတည်း

‘အန္တိဘူတော အယံလောကော’ဆိုတဲ့ စကားတလုံး ကျုပ်တို့ သာသနာတော်ထဲမှာ ရှိတယ်။

အယံလောကော = သည်လူ့လောကကြီးဟာ၊

အန္တိဘူတော = အကန်းလောကကြီးတဲ့။

လူတွေဟာ အကန်းတွေဘဲလို့ ပြောရမှာပဲ။ အကန်းဆိုလို့ မျက်စိမမြင်ဘူးလို့ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မျက်စိမြင်ကြပါတယ်။

‘မျက်စိမြင်ပေမဲ့ အမှန်ကို မမြင်ဘူး။ မှားမှားယွင်း

ယွင်း မြင်နေတယ်။ မျက်စိလည်တဲ့လူလိုပဲ’

အရှေ့ကို အနောက်လို့ မြင်လိုမြင်၊ တောင်ကို မြောက်လို့ မြင်လိုမြင်၊ မှားမှားယွင်းယွင်း မြင်နေတယ်။ ခုနက ကိုယ့်အပေါ် မှားယွင်းတဲ့သူကို ပြန်ကြည့်ပါလား...

ကိုယ်ကခံရတော့ သူ့ကို စိတ်ဆိုးတယ်။ ဘာကြောင့် စိတ်ဆိုးတာလဲဆိုလျှင် တမင်သက်သက် ကိုယ့်အပေါ်လုပ်တာလို့ထင်လို့ စိတ်ဆိုးတာဘဲ။

‘သူ လွဲပြီး ငါ့ကိုလုပ်တာပါလား-လို့ ကိုယ်ကမမြင်လို့ စိတ်ဆိုးတာဘဲ။’

လုပ်တဲ့လူက လွဲပြီးလုပ်မိတာကို ခံရသူက မမြင်တတ်ဘူး။ သည်တော့ မျက်စိမရှိသလို ဖြစ်မနေဘူးလား?

ဒါကြောင့် အကန်းလောကကြီးလို့ ပြောရတာပါ။ အကန်းလောကကြီးဆိုတော့ လူတွေ အကုန်လုံးပါတယ်။ ကျုပ်တို့ခင်ဗျားတို့လည်းပါတယ်။ တကယ်ကန်းခဲ့ကြတာပဲ။ ကန်းနေကြတာပဲ။

‘သည်အကန်းလောကကြီးထဲမှာ ကိုယ်က မျက်စိမှေးမှေးလေးမှ ပေါက်ပါစေတော့ဆိုပြီး၊ ဘုရားတရားဆီ ချဉ်းကပ်ရတာပါ။ ဘုရားတရားဆီ ချဉ်းကပ်လို့ မျက်စိလေး မှေးမှေးလေး ပေါက်လာတဲ့ အခါကျတော့ ကိုယ့်ဘေးကလူတွေ၊ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေ အကန်းဖြစ်နေတာကို ပိုပြီးမြင်လာရမှာဘဲ။’

ကိုယ်က မျက်စိပေါက်လို့ မြင်ရတဲ့သူ ဖြစ်လာပေမဲ့ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကိုယ်ဆက်ဆံရတဲ့သူတွေက မမြင်ရသေးတဲ့သူပဲ ဖြစ်နေသေးတော့ ကိုယ့်ကို လာပြီး တိုက်မိ၊ ခိုက်မိ မဖြစ်လောက်ပေဘူးလား?

တကယ် လာပြီးတိုက်မိကြမှာပဲ။ သည်တခါ ဘယ်လိုလုပ်
မလဲ? ငါ့ကိုတိုက်ရကောင်းလားဆိုပြီး စိတ်ဆိုးလိုက်မယ်ဆိုလျှင် ကိုယ်
က သူ့ကို ပြန်တိုက်လိုက်တာဖြစ်ပြီး ကိုယ်ကလည်း မမြင်ရာ ရောက်
တော့မှာပေါ့။ အကန်းပဲ ဖြစ်နေမှာပေါ့။

ဒါကြောင့် ဘုရားကပြောခဲ့တာပါ။

‘လောကကြီးဟာ အကန်းလောကကြီး၊

မျက်မမြင်လောကကြီး။’

ဒါဟာ တယောက်ကိုပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ တစုလောက်ကို
ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ တကမ္ဘာလုံးကို ပြောလိုက်တဲ့ စကားပါ။

ကျွန်ုပ်တို့လည်း သည်စကားကို အစက နားမလည်ခဲ့ဘူး။
သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတာကို သဘောပေါက်လာမှ သည်စကားကို နား
လည်ခဲ့တယ်။ ဘုရားက ‘အကန်းလောကကြီး’လို့ပြောတာ သိပ်ဟုတ်
တာပဲ။ ဘယ်သူမဆို သူ့ကိုထိတာနဲ့ ပြန်ဆော်တာပဲ။ လွဲမှားပြီး ထိမိတာ
လို့မသိတော့ ပြန်ဆော်တာပေါ့။ သည်အဖြစ်မျိုး စာထဲပေထဲမှာ တွေ့ရ
ပါတယ်။

ဝေဒေဟီအိမ်ရှင်မလို ဟန်ဆောင်ထားကြ

ဝေဒေဟီဆိုတဲ့ သူဌေးမတစ်ယောက် ရှိတယ်တဲ့။ ‘ဝေဒေဟီ
ဟာ သိပ်သဘောကောင်းတယ်၊ သိပ်နူးညံ့သိမ်မွေ့တယ်’-လို့ သူ့မျိုးမှာ
ကျော်ကြားတယ်တဲ့။ စကားပြောလည်း နူးညံ့တယ်၊ အနေအထိုင်လည်း
နူးညံ့တယ်တဲ့။ ဒါကို သူ့ရဲ့ကျွန်မဖြစ်တဲ့ ကာဠီဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးက
စမ်းကြည့်ချင်တယ်။

‘အရှင်မဟာ သိပ်သဘောကောင်းတယ်၊ သိပ်နူးညံ့တယ်လို့ ပြောကြတယ်၊ ဒါဟာ တကယ်ပဲ သဘောကောင်းတာလား? တကယ်ပဲ နူးညံ့တာလား? အကြောင်းသင့်လို့ သဘောကောင်းတာလား? နူးညံ့တာလား?’ ငါစမ်းကြည့်ဦးမယ်လို့ အကြံဖြစ်တယ်။

နောက်ရက် နံနက်ရောက်တော့ ကာဠိဟာ အိပ်ရာထဲကမထဘဲ နေလိုက်တယ်။ သူ အိပ်ရာကမထတော့ အရှင်မဝေဒေဟီဟာ ဆူတော့ ငေါက်တော့တာပဲတဲ့။ နောက်တနေ့မှာလဲ ကာဠိဟာ အိပ်ရာက စောစော မထဘဲ နေမြင့်မှထတယ်။

သည်တခါကျတော့ အရှင်မဝေဒေဟီဟာ ပါးစပ်က ဆူတာ ငေါက်တာတင် မကတော့ဘဲ တံခါးမင်းတုပ်နဲ့ ကာဠိရဲ့ဦးခေါင်းကို ရိုက်ခွဲလိုက်ပါသတဲ့။ ခေါင်းကသွေးတွေလည်းထွက်ရော ကာဠိဟာငိုပြီး သည်လိုပြောတယ်။ ‘သိပ်ပြီးသဘောကောင်းတယ်၊ နူးညံ့တယ်ဆိုပြီး ကျော်ကြားလှတဲ့ အရှင်မ ဝေဒေဟီဟာ အခုတော့ဖြင့် သူ့ခေါင်းကသွေးတွေ ထွက်အောင်အထိ ရက်ရက်စက်စက် ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ရိုက်နေပါပြီ’တဲ့။

လူတွေဟာလည်း သူ့ဌေးမဝေဒေဟီလိုပါပဲ။ သဘောကောင်းတယ်၊ နူးညံ့တယ်ဆိုပေမဲ့ သူ့အပေါ်မှာ တယောက်ယောက်က မကောင်းမှုပြုလိုက်တာနဲ့ သူကလည်း မကောင်းမှုနဲ့ ပြန်တုံ့ပြန်တော့တာပါပဲ။ ဒါကြောင့် အကန်းလောကကြီးလို့ ဘုရားကပြောတာပေါ့။

မျက်စိပေါက်လာလျှင် အကန်းကိုရှောင်

သည်လို အကန်းလောကကြီးထဲမှာ ကိုယ်က မျက်စိပေါက်ပြီ ဆိုလျှင် မျက်စိပေါက်တဲ့သူကသာ အကန်းကို ရှောင်ရပါလိမ့်မယ်။ အကန်းကတော့ မြင်မှမမြင်ဘဲနဲ့ ဘယ်လိုရှောင်မလဲ။ အကန်းကတော့ တိုက်မိမှာပဲ။ အကန်းကတော့ ရမ်းမိမှာပဲ။ မျက်စိပေါက်သူကသာ ကိုယ့်ကိုမထိအောင် ရှောင်ရတိမ်းရပါမယ်။

ဆိုလိုတာက လောကမှာ အန္တရာယ်ဆိုတာကိုရှာလျှင် မဆုံးအောင် ရှိပါတယ်။ မြွေပွေးမြွေဟောက်လို ဆတ်ဆတ်ထိ မခံဘူးဆိုလျှင် ရန်ဖြစ်စရာတွေကတော့ ပြည့်နေမှာဘဲ။

မျက်စိပေါက်တဲ့သူကတော့ ရန်ကိုရန်နဲ့ မတုံ့ပြန်ဘူး။ အမှားကို အမှားနဲ့ မတုံ့ပြန်ဘူး။

ရန်ကိုရန်နဲ့ တုံ့ပြန်လျှင်၊ အမှားကို အမှားနဲ့ တုံ့ပြန်လျှင် သည်ရန်ဟာ ဘယ်မှာဆုံးတော့မှာလဲ?

သူက ကိုယ့်အပေါ်မှာ မှားလိုက်တာဟာ၊ ကိုယ်က သူ့အပေါ်မှာ တစုံတခု ဆိုးဆိုးဝါးဝါး လုပ်ထားတယ်ထင်လို့ မှားလိုက်တာပဲ ဖြစ်တယ်။ သည်လို မှားလိုက်တာကို ကိုယ်ကပြန်ပြီး သူ့အပေါ် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး တုံ့ပြန်လိုက်လျှင် သူကတခါ ကိုယ့်အပေါ် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး တုံ့ပြန်ဦးမှာပဲ။

သူကဆိုးလို့ ကိုယ်ကဆိုး၊ ကိုယ်ကပြန်ဆိုးလို့ သူကပြန်ဆိုးနဲ့ ကြာလေ၊ကြာလေ အဆိုးကွင်းကြီး၊အမှားကွင်းကြီး ကြီးသည်ထက်ကြီး လာမှာ မဟုတ်လား? နောက်ဆုံးပိတ်တော့ ဘာဖြစ်မလဲဆိုလျှင် ချင်း တောင်တို့ နာဂတောင်တို့မှာ ဖြစ်တတ်တဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်အတိုင်း ဖြစ်လာမှာပဲ။

အဆိုးကို အဆိုးနဲ့တုံ့ပြန်တဲ့အမြင်မှား

ချင်းတောင်တို့ နာဂတောင်တို့မှာ ဘယ်လိုဖြစ်သလဲဆိုလျှင် သူ့အဖေက ကိုယ့်အဖေကို သတ်ခဲ့လျှင်၊ အသတ်ခံရသူရဲ့သားက ကြီး လာတဲ့အခါ သတ်တဲ့သူကို ပြန်သတ်ရတယ်တဲ့။ ကိုယ့်အဖေအတွက် လက်စားချေတယ်ပေါ့။ သည်အခါမှာ လက်စားချေခံရတဲ့သူရဲ့ သားက လက်စားချေတဲ့သားကို ပြန်သတ်ပြန်ပါလေရော။ သူကလည်း သူ့အဖေ အတွက် လက်စားချေတာပေါ့။ နောက်တခါကျတော့ သူတို့ရဲ့သားသမီး တွေအလှည့် ရောက်ပြီ။ သူ့ဘက်ကလူကို ကိုယ်ကသတ်လိုက်၊ ကိုယ့် ဘက်ကလူကို သူ့ဘက်က ပြန်သတ်လိုက်နဲ့ မဆုံးတော့ဘဲ ဖြစ်တယ်။

တောင်ပိုင်းချင်းတောင်က တယောက်လည်း သည်လိုဘဲ။ သူ့ အစ်ကိုက မူးရူးပြီး သူ့အပေါ် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဆက်ဆံတဲ့အတွက် သူက သတ်ပစ်မိလိုက်တယ်။ သည်လိုသတ်ပစ်လိုက်တော့ ထောင်ကျတော့ တာပေါ့။ သည်အခါမှာ အမေဖြစ်တဲ့သူက ပြောတယ်။

‘မင်းရဲ့ အစ်ကိုဖြစ်သူကို မင်းကသတ်ပစ်လိုက်ပြီ။ မင်းကိုလည်း အစိုးရက ထောင်ချပစ်လိုက်ပြီ။ မင်းရဲ့အစ်ကိုလည်း ငါ့ရဲ့သားပဲ။ မင်း

လည်း ငါ့ရဲ့သားပဲ။ ငါတော့ သားနှစ်ယောက်လုံး ဆုံးတော့တာပဲ'လို့ ငိုပြီးပြောသတဲ့။

ဒါပေမဲ့ ဒါနဲ့မပြီးသေးဘူး။ သူထောင်ကလွတ်လျင် သူ့အစ်ကိုရဲ့ သားက သူ့ကို ပြန်ပြီးလက်စားချေဦးမယ်။ သတ်လိမ့်ဦးမယ်။ သူ့ကိုသတ် တဲ့ သူ့အစ်ကိုရဲ့သား သူ့ရဲ့တူကိုလည်း သူ့ရဲ့သားက ပြန်သတ်လိမ့်ဦး မယ်။ လူသတ်စက်ဝိုင်းကြီး သည်လိုလည်နေတယ်လို့ ပြောရမယ်။ ဘယ်တော့ဆုံးမလဲ?

‘အဆိုးကို အဆိုးနဲ့ တုံ့ပြန်ရမယ်’ဆိုတဲ့ လွဲမှားမှု
အမြင်(သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) ရှိသရွေ့ မဆုံးနိုင်ဘူး။

သည်လို လူသတ်စက်ကွင်းတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေနေတဲ့ ဒေသအတွင်းမှာ ရှိနေတယ်ဆိုတော့ ဒါ-တို့ဘုန်းကြီးတွေညံ့လို့ ရှိနေ ရတာလို့ တွေးမိပါတယ်။ လူတွေရဲ့ ပြေငြိမ်းရာပြေငြိမ်းကြောင်းကို တို့ဘုန်းကြီးဆိုတဲ့သူတွေက လုပ်ပေးရမယ် မဟုတ်လား? ဘုန်းကြီးက ခိုင်ဘဲလေ။ ဆိုးကြ,ဆာကြသူတွေအတွက် ဘုန်းကြီးက ခိုင်အဖြစ်နေရသူ မဟုတ်လား? ခိုင်ဆိုတာကတော့ ပြေငြိမ်းရာ ပြေငြိမ်းကြောင်း တကယ် ပြေလည်တဲ့ အနေအထားမျိုးရောက်အောင် ဖန်တည်းပေးရမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။

ခိုင်လုပ်သူတွေက သည်လို မရှင်းပေးနိုင်တဲ့အတွက် တောင် သာတို့၊ မြင်းခြံတို့ နယ်ထဲမှာတောင် လူသတ်စက်ကွင်းတွေ ရှိနေပါတယ်။

တကယ်ပြောရလျှင် ဟင်္သာတတို့၊ မော်လမြိုင်တို့ အစစနယ်တွေမှာလည်း
မရှိဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး။ နေရာတကာမှာ ရှိနေနိုင်ပါတယ်။

ဆိုလိုတာက ရန်ကို ရန်နဲ့တုံ့နှင်းလို့ မပြေလည်ပါဘူး။ ဒါကို
သဘောပေါက်လျှင် အနည်းဆုံး ကိုယ်နဲ့အတူတူနေကြတဲ့ သား၊မယားက
စပြီး ကိုယ့်ရဲ့ မွေးချင်း၊သားချင်း၊ကိုယ့်ရဲ့ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟအကုန်လုံး-
‘ဘယ်သူတွေ ဘယ်လောက်ဆိုးဆိုး၊ ငါကတော့
သူတို့ကို အဆိုးနဲ့ မတုံ့ပြန်ဘူး။ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
ကို ဖြုတ်နိုင်ပြီဖြစ်တဲ့ ငါကတော့ သူတို့ရဲ့ အဆိုး
ဒဏ်ကိုမခံရအောင် လွတ်အောင်ရှောင်ဖို့ပဲ ငါလုံး
ပမ်းရလိမ့်မယ်’-လို့ သိရပါမယ်။

အကန်းလောကကြီးမှာ နေနည်း

သူကဆိုးလို့မို့ သူ့အဆိုးကို ကိုယ်က အဆိုးတခုခုနဲ့ ချေလိုက်
ခါမှ ကိုယ်လည်း လူဆိုးဘဝ ရောက်ရတော့မယ်။ သည်လိုမဖြစ်ရအောင်
သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ဖြုတ်ရပါမယ်။

လောကကြီးက အကန်းလောကကြီးတဲ့။

ကန်းကြတဲ့အတွက်...

ဆိုးသူတွေထဲမှာ ကိုယ်မပါစေနဲ့။

ကိုယ်ကစပြီး မဆိုးမိစေနဲ့။

သူများဆိုးတာတွေကိုလည်း ကိုယ်က အဆိုးနဲ့ ပြန်မတုံ့ပြန်မိ

စေနဲ့။

ဆိုးတဲ့သူတယောက်ယောက်က လုပ်လိုက်တာကို ကိုယ်လွတ်
အောင်မရှောင်နိုင်တဲ့အတွက် ခံချင်ခံရမယ်။ ကိုယ်ခံရတဲ့အတွက် ‘သူ့ကို
ဆယ်ဆလောက်ခံရအောင် ငါပြန်လုပ်မယ်’-ဆိုတာမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့။
ပြန်ချေလျင် ကိုယ်လည်း လူဆိုးတွေထဲက လူဆိုးပဲ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။
အကန်းတွေထဲက အကန်းတစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။

သည်လိုမဖြစ်ရအောင် သေသေချာချာ သတိထားပါ။ သက္ကာယ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အကန်းမြင်, အရမ်းမြင်ကို စွန့်ပါ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ အမှန်
မြင်ကို စွဲမြဲထားပါ။

‘ငါ့အပေါ် ဘယ်လောက် ဆိုးတဲ့လူဖြစ်ဖြစ် ငါက
တော့ ပြန်ပြီးမဆိုးဘူး။ ငါမကြိုက်တဲ့ လုပ်ရပ်မျိုး
သူ့အပေါ် ပြန်မလုပ်ဘူး။ ငါမကြိုက်တဲ့ဖြစ်ရပ်မျိုး
သူ့ကိုပြန်မပေးဘူး။’
သည်လို သဘောထားပါ။

ကိုယ့်ကို လက်သီးနဲ့ထိုးလျင် ကြိုက်မလား?
ကိုယ့်ကိုဆဲလျင် ကြိုက်မလား?
ကိုယ့်ကို မြည်တွန်တောက်တီးလျင် ကြိုက်မလား?

မကြိုက်မှာ သေချာပါတယ်။ ကိုယ်မကြိုက်တာကို သူ့ကိုပြန်
လုပ်လျင် သူလည်းမကြိုက်မှာဆိုတော့ အဆိုးကို အဆိုးနဲ့တုံ့ပြန်လို့ ဘယ်
ဖြစ်မလဲ။ ဘယ်ပြေလည်မလဲ။ သည်တော့ ကိုယ်က စောင့်စည်းရမယ်။
သည်းခံပြီး ရှောင်လွှဲရမယ်။ ဒါက တကယ့်လမ်းကြောင်းမှန်ပဲ။

လူတယောက်သွားရမယ့် လမ်းကြောင်းမှန်ကလေးက ကျဉ်း ကျဉ်းကြပ်ကြပ်ကလေး ဖြစ်ပါတယ်။ သူကစပြီးဆိုးလာတာကို ကိုယ်က ပြန်ပြီးမဆိုးဘဲနေနိုင်ဖို့က တော်တော်ကြပ်ပါတယ်။ ကိုယ်က စပြီးမဆိုး ဘို့က သိပ်မခက်လှဘူး။ သူဆိုးတာကို ကိုယ်ပြန်မဆိုးဘို့ကျတော့ ကြပ် တယ်။

ဒါကြောင့် ဒါကလေးကို ‘မရွံ့မပဋိပဒါ’လို့ ခေါ် ပါတယ်။

ကိုယ်ကတော့ စပြီးမဆိုးဘူး။ သူကဆိုးလာလျင်တော့ ကိုယ်ခံ နိုင်ဖို့ မလွယ်ဘူး။ ကိုယ်ပြန်မဆိုးဘို့က ခက်တယ်။ သည်လို ဖြစ်နေကျ ဆိုတော့ သည်လမ်းကလေးကို ဘယ်သူမှမသိဘဲ ဖြစ်နေတယ်။ သည်လို မသိကြတဲ့အတွက် သည်လမ်းလေးကို ကျယ်သည်ထက်ကျယ်အောင်၊ ဖုံးသည်ထက် ဖုံးလာအောင် ဘယ်သူမှမဖောက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

ဘုရားရှင် စတင်ဖောက်ခဲ့တဲ့ အလယ်လမ်း

သည်လမ်းကလေးကို ကျုပ်တို့ဘုရား-စတွေ့ခဲ့ပါတယ်။ ကျုပ် တို့ဘုရားသာ မတွေ့ခဲ့လျင် ဘယ်သူမှ ရမ္မာမဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့ဘုရား က ရှာတွေ့ခဲ့တဲ့တရားဆိုတာဟာ...

‘အလယ်အလတ်လမ်း’ ပါပဲ။

(ဘုရားဆိုတော့ သိပ်ကြီးထူးခြားလွန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအဖြစ် မြင့်ပြီးကြည့်ချင်ကြည့်မိမယ်။ မြင့်မကြည့်ပါနဲ့။ ဘုရားလည်း ကျွန်ုပ်တို့ ခင်ဗျားတို့လို လူသားပါဘဲ။ သည်လိုပြောလို့ ဘုရားရှင်ကို ဂုဏ်နှိမ့်လိုက်

တာ မဟုတ်ပါဘူး။ လူတွေအထင်ရှိတဲ့ မဟုတ်တဲ့ဂုဏ်တွေ သူ့မှာ မရှိဘူး-လို့ သူ့ပြောစကားတွေ အများအပြား ရှိနေတယ်။)

ဒါပေမဲ့ သူက လောကကြီးကိုကြည့်တယ်။
လောကကြီးက ဗလုံးရှုပ်ထွေးပဲ။
ဟိုသူက ဟိုသူအပေါ် ညစ်ပတ်။
ဟိုသူက ဟိုသူအပေါ် ဆိုးဆာ။
‘သည်လို ဆိုးဆိုးဆာဆာ၊ ညစ်ညစ်ပတ်ပတ်နဲ့ နေ
နေကြတော့ သည်လောကကြီးက နေဖို့မကောင်းပါ
ဘူး။ သည်လို လိမ်လိမ်ကောက်ကောက် နေကြတဲ့
အနေအထားမှာ ငါက ဘာနဲ့သွားပြီး အဖတ်ဆယ်
မှာလဲ?’
သည်လို မြင်ခဲ့တယ်။

ပြောမယ်ဆိုလျှင် သူ့ဒေသ၊သူ့အစုအမက်မှာ သူက ဗိုလ်ပဲ။
သူက ဗိုလ်ဆိုတော့ သည့်ထက်ချမ်းသာအောင် လုပ်စရာမရှိတော့ဘူးလို့
ပြောရမယ်။ ဒါကြောင့် သူက လောကကြီးကို ကြည့်နိုင်တယ်။

သာမန်လူတယောက်ကနေ မွေးတဲ့သူကတော့ သာမန်လူ တ
ယောက်လို လုပ်နေရင်တော့ လောကကြီးနဲ့ပတ်သက်ပြီး မကြည့်နိုင်ဘူး။
မမြင်နိုင်ဘူး။ မတွေးနိုင်ဘူး။ ကိုယ့်အိမ်ထောင်ကလေးနဲ့ ကိုယ့်သားသမီး
ကလေးနဲ့ စီးပွားရေးဖြစ်ဖို့ လုံးပမ်းနေရတာဆိုတော့ တကယ့်လောက
ကြီးကို မကြည့်နိုင်ဘူး။ မကြည့်နိုင်တော့လည်း မမြင်နိုင်တော့ဘူးပေါ့။
မကြည့်နိုင်၊မမြင်နိုင်တော့ ဘာမှ တွေးခေါ်နိုင်မှာလည်း မဟုတ်ဘူး။

ဘုရားဖြစ်တဲ့ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကတော့ ထိပ်ဆုံးရောက်နေပါပြီ။ ထိပ်ဆုံးရောက်နေပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ကြီးပွားအောင်လည်း ကြည့်ဖို့မလိုဘူး။ ကြီးပွား၊စီးပွားနဲ့ ပြည့်စုံတောင်မှ ရှေ့တက်စရာလမ်းက တပုံတထွေးကြီး ရှိနေသေးတယ်ဆိုလျင် သည်တက်စရာလမ်းကို လှမ်းနေရတာနဲ့ ဘာမှ သိပ်တွေးနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

သိဒ္ဓတ္ထအတွက်တော့ တက်စရာလမ်းလည်း မရှိတော့ဘူး။ သူက အထွဋ်အထိပ် ရောက်နေပြီ။ ရှင်ဘုရင်သားဆိုတော့ ဘာမှလိုလေ သေး မရှိတော့ဘူး။ သည်တော့ သူက လောကကြီးကိုကြည့်တယ်။ လူသူလေးပါးကိုကြည့်တယ်။ သည်အခါမှာ...

‘လူတွေ တယောက်ကိုတယောက် သစ္စာမရှိတာ’

တွေ့ရတော့တာပဲ။

သိဒ္ဓတ္ထကြည့်တဲ့အတိုင်း ကြည့်လိုက်လျင် သည်အတိုင်း တွေ့ရ မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိနေတဲ့ လူတွေမှာ တယောက် ကိုတယောက် တကယ်သစ္စာရှိနေတဲ့လူက ရှားမှာပါ။ မက်စရာကောင်း လောက်အောင်အထိ၊ စားလောက်သောက်လောက်အောင်အထိ မရလျင် မလိမ်မကောက်နဲ့ ရိုးဖြောင့်တာမျိုး ရှိချင်ရှိပါလိမ့်မယ်။ မဖြစ်စလောက် နဲ့ ငါ့နာမည်အပျက်မခံနိုင်ပါဘူး-ဆိုပြီး ရိုးသားတာမျိုးပဲ များပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်ဘဝ တသက်တာအတွက် လုံလောက်အောင်ရမယ်ဆိုလျင်တော့ လိမ်ကြကောက်ကြဖို့ များပါတယ်။

ဒါကြောင့် လောကကြီးဟာ တကယ်သစ္စာမရှိပါဘူး။ ဒါကို ရဲရဲမြင်အောင် ကြည့်ပါ။ သစ္စာမရှိဘူးဆိုတော့ လောကကြီးကလည်း ဘယ်ကောင်းပါ့မလဲ?

လူတွေ ဘာကြောင့် မကောင်းတာဖြစ်လာသလဲ?

တနေ့က တွေးမိတာလေး ပြောရဦးမယ်။ ကလေးတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တွေးမိတာကလေးပါ။ ကလေးတွေဟာ ချစ်စရာကောင်းတယ်။ ဒါဘာဖြစ်လို့လဲလို့ တွေးမိတာပါ။ ကလေးတွေမှာ ဘာမှ ပလီပလာ မရှိဘူး။ ဘာမှ လိမ်လိမ်ကောက်ကောက် မရှိဘူး။ ဘာမှဆိုးဆိုးသွမ်းသွမ်း မရှိဘူး။ သည်တော့ ကလေးတွေဟာ ချစ်စရာကလေးတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ကလေးတိုင်းလိုလို ချစ်စရာကောင်းတယ်။ လူတိုင်းကလည်း ကလေးဆိုလျှင် ချစ်ကြတာချည်းပဲ။

သည်ကလေးတွေ ကြီးလာတဲ့အခါကျတော့ မိဘလုပ်သူက ကျောင်းကိုပို့ကြတယ်။ ကိုယ်က ဘာမှသင်ကြားပေးတတ်တာ မဟုတ်တော့ ပို့ရတာပေါ့။

ကျောင်းရောက်မှ ဆရာ၊ဆရာမတွေက ကမ္ဘာကြီးက ဘယ်လို။ သိပ္ပံပညာက ဘယ်လို။ သင်္ချာပညာက ဘယ်လို။ သမိုင်းပညာက ဘယ်လို...အစစ သင်ပေးပါတယ်။ ကျောင်းမှာသင်ကြားရင်း လူမှုအဆောက်အအုံထဲကို သူဝင်သွားပါတယ်။ အပေါင်းအသင်းတွေ ရတယ်။ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟတွေ ရတယ်။ သည်လိုနဲ့ သူကြီးလာတယ်။ ကြီးလာရင်း သုံးစွဲစရာတွေ သိလာတယ်။ သည်တော့ သုံးစရာ သုံးနိုင်ဖို့၊ စားစရာ စားနိုင်ဖို့၊ ပျော်စရာ ပျော်နိုင်ဖို့၊ ပိုက်ဆံကလိုလာတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူ့မှာက ပိုက်ဆံမရှိသေးဘူး။
ဘယ်လို လုပ်မလဲ?

ပိုက်ဆံမရှိတဲ့ အခါမှာ ဘယ်သူ့ကိုလိမ်ရမလဲ?
ဘယ်သူ့ဟာကို ခိုးရမလဲ?
သည်လိုစိတ်ဝင်လာတယ်။

ကလေးတွေ နည်းနည်းကြီးလာရင် သည်လိုစိတ် ဝင်လာတတ်
ပါတယ်။ ငယ်ရာကနေ ကြီးလာတာနဲ့အမျှ ငယ်ငယ်ကလို မဖြောင့်နိုင်
တော့ဘဲ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ မိဘရဲ့ရင်ခွင်မှာ နေတုန်းကတော့ အလုပ်
လုပ်ဖို့ မလိုလှဘူး။ မိဘရင်ခွင်ထဲကထွက်ပြီး ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန် လုပ်လာ
ရပြီဆိုတဲ့အခါမှာ စီးပွားဖြစ်ဖို့ကလည်း လိုလာပြီ။ စီးပွားလုပ်ကြတော့
လည်း လွယ်လွယ်ကူကူ ချောချောမောမော ဖြစ်တတ်တာမဟုတ်ဘူး။
ဘယ်လိုနေလျင်တော့ ပျော်မှာပဲဆိုပြီး ပျော်အောင်နေပေမဲ့ ပျော်စရာ
နောက်လိုက်တာကလည်း သိပ်ပျော်လှမယ် မဟုတ်ဘူး။ အောင်မြင်မှုက
လည်း ဘာမှ ဖြစ်လှတာမဟုတ်တော့ လူဟာ ရင့်ထော်လာကြတယ်။

ဆိုလိုတာက စိတ်တွေ ကြမ်းထမ်းလာကြတယ်။ သူများရဲ့
ဖိစီးနှိပ်စက်မှုကို မခံရအောင်ကလည်း ကိုယ်ကလုပ်ရမှာဆိုတော့ လူတွေ
ဟာ မာဆတ်ဆတ် ဖြစ်လာကြတယ်။

မာဆတ်ဆတ်ဖြစ်လာပြီဆိုလျင်...

လူဟာ သိပ်မဟုတ်တော့ဘူး။

အမြင်ကပ်စရာ ဖြစ်လာပြီ။

ချစ်စရာ မကောင်းတော့ဘူး။

နှစ်သက်ဖို့ မကောင်းတော့ဘူး။

ဘဝရဲ့ လောကဓံက ဖိတဲ့အတွက် လူတွေဟာ သည်လို အမြင် ကပ်စရာ ဖြစ်လာရပါတယ်။ ကလေးတုန်းက ချစ်စရာလေးတွေ ဘယ် ရောက်သွားသလဲ?

ဘဝရဲ့ လောကဓံရဲ့ ဖိစီးမှုကို လူတိုင်းခံရတယ်လို့ ပြောရမှာ ပါဘဲ။

သိဒ္ဓတ္ထဝန်းကျင်မှာလည်း သည်လိုပဲ ဖြစ်ထွန်းနေတယ်လို့ ပြော ရပါမယ်။ ဒါကို သိဒ္ဓတ္ထတွေ့တယ်။ တွေ့တဲ့အခါမှာ ဒါကို သူကပျောက် ပျက်စေချင်တယ်။ ဒါမျိုးတွေ ကင်းရှင်းစေချင်တယ်။ ဒါမျိုးမရှိဘို့အ တွက် သူ-တရားရှာတာပါပဲ။ ထီးနန်းစွန့်ပြီး တောထွက်တော့တာပဲ။

ဒါပေမယ့် လွယ်လွယ်နဲ့ သူ-တရားကို မတွေ့ပါဘူး။ ရှိရှိသမျှ အကျင့်မျိုးစုံကို အဆုံးစွန် ကျင့်ကြံကြည့်ပေမဲ့ သိဒ္ဓတ္ထ တရားမတွေ့ပါဘူး။ သေလုမျောပါး အနေအထားထိ ရောက်အောင် အားထုတ်ပေမဲ့ သူ- တရားမတွေ့ခဲ့ပါဘူး။ သည်တော့လည်း သူ-လက်လျှော့လိုက်ရပါတယ်။

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဟာ ပဌမတော့ အိမ်ထောင်သားမွေးအလုပ်ကို စွန့်ခွါခဲ့ပါတယ်။ စီးပွား၊ ကြီးပွားအလုပ်ကို စွန့်ခဲ့ပါတယ်။ အာရုံခံစားမှု တွေကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပါတယ်။

သည်လိုစွန့်လွှတ်ပြီးသည့်နောက် ယောဂအကျင့်တွေကို သူကျင့် ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ယောဂအကျင့်တွေကြောင့်လည်း တရားမရဘူး။

သည်တော့ အားထုတ်မှုတွေကို သူ-လက်လွှတ်ရပြန်တယ်။

သိဒ္ဓတ္ထဟာ အချက်နှစ်ချက်ကို လက်လွှတ်လိုက်ရပြီလို့ ပြောရ
ပါမယ်။

ပဌမ...အာရုံခံစားမှုနောက် လိုက်စားတဲ့အချက်ကို သူလက်
လွှတ်ခဲ့ရတယ်။

ဒုတိ... ယောဂအကျင့်တွေ အားထုတ်ရတဲ့အချက်ကို သူလက်
လွှတ်ရပြန်တယ်။

ဒါကို သေသေချာချာ သိထားရပါလိမ့်မယ်။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကြည်ကြည်စင်စင် ပြုတ်ဖို့အတွက် ဒါကို
သိဖို့ လိုပါတယ်။

လူဟာ အဆင်းတွေနောက်လိုက်ပြီး ခံစားနေမယ်။

အသံတွေနောက်လိုက်ပြီး ခံစားနေမယ်။

အနံ့တွေနောက်လိုက်ပြီး ခံစားနေမယ်။

အထိအတွေ့တွေနောက်လိုက်ပြီး ခံစားနေမယ်ဆိုရင်...

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်ဖို့မရှိဘူးလို့ ပြောရမယ်။

တခါ အဆင်းတွေ,အသံတွေ...အစစတွေကို ပယ်တဲ့အနေနဲ့
မျက်စိကိုလည်း အလုပ်မလုပ်စေတော့ဘူး။ နားတွေ,နှာခေါင်းတွေကို
လည်း အလုပ်မလုပ်စေတော့ဘူး။ ပါးစပ်ကလည်း မသေရုံဘဲ စားတော့
မယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင် အာရုံခံအင်္ဂါတွေကို အသုံးမချဘဲနေတော့မယ်။
သည်လို ယောဂအကျင့်မျိုး ကျင့်ပြန်ရင်လည်း သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက
မပြုတ်ပြန်ဘူး။

သိဒ္ဓတ္ထလည်း သည်အချက်ကိုသိလိုက်တယ်။
သည်တော့ သူဘာလုပ်သလဲ?
သူက ရိုးရိုးလူလိုပဲ နေလိုက်တော့တယ်။
သည်လို ရိုးရိုးလူလို နေလိုက်တာဟာ အလယ်အလတ်လမ်း
ပွင့်သွားတာပါပဲ။

ရိုးရိုးလူလိုနေတယ်-ဆိုတာက စားစရာကောင်းကောင်းနောက်
ကိုလည်း မလိုက်ဘူး။ ဝတ်စရာကောင်းကောင်းနောက်ကိုလည်း မလိုက်
ဘူး။ သည်လိုဆိုတော့ စားစရာမကောင်းတဲ့နောက် လိုက်ရမှာလား?
သည်လိုလည်း မဟုတ်ပြန်ဘူး။ သာမန် မှန်တမ်းအဖြစ်နဲ့ နေတယ်။
သိဒ္ဓတ္ထဆိုရင် သည်အစွန်းနှစ်ခုကို စွန့်လွှတ်ပြီးတဲ့နောက်
အလယ်လမ်းပေါ် ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်ချင်တယ်ဆိုလျှင်...
ပဌမဆုံးက သည် အာရုံငါးပါးတွေနောက် ကောင်းသထက်
ကောင်း ခံစားရအောင် လိုက်နေတာမျိုး မလုပ်ပါနဲ့။ ကောင်းသည်
ထက်ကောင်း ခံစားရတာတွေနောက်ကို လိုက်တာမျိုး မလုပ်ရဘူးဆိုလျှင်
မခံစားရအောင် လုပ်ရမှာလား? သည်လိုလည်းမလုပ်နဲ့လို့ ပြောရပါမယ်။

ဒါလေးက လမ်းကြပ်ကလေးကြပ်တည်းတဲ့ လမ်းကလေး။
‘အာရုံငါးပါးနောက် လိုက်ပြီး ကောင်းသည်ထက်
ကောင်း ခံစားမယ်ဆိုလျှင် ဒါကအစွန်းလမ်း တစ်
လမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ သည်လိုမဟုတ်ဘဲ ကောင်း

တာဆိုလျှင် ငါအကုန်စွန့်မယ် ဆိုပြန်လျှင်လည်း
ဒါက အစွန်းလမ်းတစ်လမ်း။ သည် အစွန်းလမ်း
နှစ်လမ်းလုံးကို ရှောင်ရပါမယ်။’

အစွန်းနှစ်ပါးကို ရှောင်ပါ

သည်တော့ ကိုယ်ကျရောက်တဲ့ အထိုက်အလျောက်နဲ့ပဲ ကိုယ်က
နေပြီးတော့ အာရုံငါးပါးကို သုံးဆောင်ပါ။ သည်လို အထိုက်အလျောက်
သုံးဆောင်လျှင်၊ ရိုးရိုးလေးနေလိုက်လျှင် ဘာကိုမှ အားထုတ်နေတာမျိုး
မဟုတ်ဘဲ နေလိုက်မယ်ဆိုလျှင် သိလာတာတစ်ခုရှိမယ်။

လောကမှာ ဘယ်သူဟာ လေးစားတာခံရသလဲ?

ဘယ်သူဟာ မလေးမစား ပစ်ပယ်ခံရသလဲ?

ဒါကို သိလာလိမ့်မယ်။

ဘယ်လိုနေတဲ့သူဟာ လေးစားမြတ်နိုးတာခံရသလဲ?

ဘယ်လိုနေတဲ့သူဟာ ရွံ့မုန်းစက်ဆုတ်တာခံရသလဲ?

ဆိုပါစို့။ ရွှေငွေရတနာ စည်းစိမ်ဥစ္စာနောက်ကို လိုက်တာလည်း
မဟုတ်ဘူး။ အကုန်ပစ်ပယ်ပြီး နေတာမျိုးလည်း မဟုတ်ဘူးဆိုလျှင်
သည်လူဟာ ရိုးရိုးလေး မြင်လာလိမ့်မယ်။ တကယ်တော့ ရွှေငွေရတနာ
စည်းစိမ်ဥစ္စာနောက် လိုက်တဲ့သူက သည်လိုလိုက်တာကိုပဲ လေးစားမြတ်
နိုးစရာလို့ မြင်နေလိမ့်မယ်။ ရွှေငွေရတနာ စည်းစိမ်ဥစ္စာကိုပစ်ပြီး ကျင့်နေ
တဲ့သူကလည်း သည်လိုကျင့်နေတာကိုပဲ လေးစားမြတ်နိုးစရာလို့ မြင်နေ
လိမ့်မယ်။

သည်အစွန်းနှစ်ခု လွတ်နေတဲ့သူကတော့ လောကကြီးကို ရိုးရိုး စင်းစင်း မြင်လာတယ်။ တကယ့်မြတ်နိုးလေးစားစရာ အစစ်အမှန်ကို မြင်လာတယ်။ ဘုရားဖြစ်သွားတဲ့ သိဒ္ဓတ္ထလည်း ဒါကိုမြင်သွားတယ်လို့ ပြောရပါမယ်။

သိဒ္ဓတ္ထက အစွန်းနှစ်ပါးကို စွန့်လွှတ်လိုက်တယ်။ အစွန်းနှစ်ပါး ကို စွန့်လွှတ်လိုက်တဲ့ အချိန်မှာ သိဒ္ဓတ္ထဟာ သစ်ပင်အောက်မှာ ထိုင်နေ ပါတယ်။ သူ့မှာ ဘာအလုပ်မှ မရှိတော့ဘူး။

သည်လို ဘာအလုပ်မှမရှိဘဲ ဘာအားထုတ်မှုမှ မရှိဘဲ မှန်တမ်း အနေအထားမျိုး ရှိနေတဲ့အခါမှာ သူငယ်ငယ်ဘဝကို သူပြန်မြင်မိလာ တယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းက ကလေးဘဝကို ပြန်မြင်လာတယ်ဆိုတာ ဘာကို ကြည့်လိုက်လို့မြင်တာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့အလိုလို ပြန်မြင်လာတာ။

သူကလေးဘဝတုန်းက သူ့ဘခင်က ရှိခိုးဦးတင်လုပ်ခဲ့တာကို ပြန်မြင်တယ်။ ကလေးကို ဘာကြောင့် ရှိခိုးရတာလဲလို့ သူတွေးပါတယ်။ သည်ကလေးကို ရှင်ဘုရင်ဖြစ်တဲ့ဘခင်က ဘာကြောင့် လေးစားမြတ်နိုးမှု ပြုတာလဲ? ကြီးမြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးက ဘာကြောင့်လေးစားမှု ပြုတာ လဲ?

ခင်ဗျားတို့လည်း ကလေးတွေကို ပြုစုနေကြတာပဲ။ တခြားသူ တွေလည်း ကလေးတွေကို ပြုစုနေကြတာပဲ။ လူတိုင်းလိုလို ကလေးတွေ ကို ချစ်ခင်ကြတယ်။ မြတ်နိုးကြတယ်။ ပြုစုယုယကြတယ်။

ဘာဖြစ်လို့ ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြတာလဲ?

ကလေးက ဘာလုပ်ပေးလို့လဲ?

တကယ်တော့ ကလေးက ဘာမှလုပ်မပေးဘူး။ ဘာမှ မလုပ်ပေးပေမဲ့ သူ့ကို မြတ်နိုးချစ်ခင်ကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ?

ကလေးတွေကို ကြည့်လိုက်လျင် သူတို့စိတ်ဓာတ်က...

အဘိဇ္ဈာလို့ဆိုတဲ့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး အလိုတွေလည်း မရှိတာ တွေ့ရမယ်။ ဒေါမနဿလို့ဆိုတဲ့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖျက်လိုဖျက်ဆီးစိတ်ဓာတ်တွေ မရှိတာလည်း တွေ့ရမယ်။

သည်အနေအထားဟာ တကယ့် ပုံမှန်အနေအထားပဲ။

သည်ပုံမှန်အနေအထားက လေးစားမြတ်နိုးစရာပဲလို့ သိဒ္ဓတ္ထသိလိုက်တယ်။ သိတော့ သည်ပုံမှန်အနေအထားအတိုင်း ငါ-ဖြစ်အောင် နေမှပဲလို့ တွေးမိတယ်။ ဒါဟာ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်ဖို့ လမ်းပွင့်သွားတာပဲ။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဘယ်လိုဖြုတ်မလဲ?

ခင်ဗျားတို့လည်း လောကကို သည်လိုပဲ မြင်ရပါမယ်။ ကျွန်ုပ်တို့က သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်ဗျာလို့ ပြောလိုက်လို့ လွယ်လွယ်ကူကူလေး ဖြုတ်နိုင်မယ်လို့ မအောက်မေ့ကြနဲ့။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ဖြုတ်ချင်ရင်...

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်နေရတဲ့ လောကရဲ့ညစ်ပတ်ရှုတ်ထွေးတဲ့ဖြစ်ရပ်(အာဒိနဝ)ကို မြင်အောင် ကြည့်ရပါမယ်။

လောကရဲ့ ညစ်ပတ်ရှုတ်ထွေးနေတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကိုမြင်မှ လောကကို သန့်စင်စေတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲဆိုတာကို ကိုယ်က ပြန်တွေးမှာ မဟုတ်လား...

လောကကိုသန့်စင်စေတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲလို့ ပြန်တွေးမှ ဘယ်အဖြစ်ကလေးဟာ သန့်စင်တယ်ဆိုတာကို ကိုယ်သိမှာမဟုတ်လား။

သန့်စင်တဲ့အဖြစ်ကလေးကိုသိမှ သည်အဖြစ်မျိုးကို ရောက်အောင် ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ သိမှာမဟုတ်လား။

သည်တော့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်တာ လွယ်လှတာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမယ်။ အခု ပြောနေတာ ဘုရားကြည့်ခဲ့တဲ့ အကွက်အတိုင်း ပြောနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘုရားက ဘာလုပ်သလဲ?

ယောဂအကျင့်နှစ်ခုကို သူ့စွန့်လိုက်တယ်။

ယောဂတစ်ခုက ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ-ဘယ်လို ကောင်းကောင်းတွေ စားလိုက်မယ်။ ဘယ်လိုကောင်းကောင်းတွေ ဝတ်လိုက်မယ်ဆိုပြီး အာရုံခံစားမှုကောင်းကောင်းတွေရအောင် အားထုတ်နေတဲ့ အကျင့်။

နောက်ယောဂတစ်ခုက အတ္တကိလမထာနုယောဂ-အာရုံခံစားမှုမှန်သမျှကို စွန့်ပစ်ပြီး ဘယ်မှာသွားကျင့်ကြံမယ်၊ ဘယ်မှာ သွားအားထုတ်မယ်။ ရှူထုတ်တာ၊ ရှူသွင်းတာ၊ ဖြစ်တာ၊ ပျက်တာ၊ ဘာမှ မရှိတာ စတဲ့ ရူပဈာန်တွေ၊ အရူပဈာန်တွေထဲ နစ်နေအောင် အားထုတ်တဲ့ အကျင့်။

သည်ယောဂနှစ်ခုလုံးကို တကယ်မှန်တာမဟုတ်ဘူး-ဆိုပြီး သူ
စွန့်လွှတ်လိုက်တယ်။

သည်လိုစွန့်ပစ်လိုက်ပြီး သာမန်မှန်တမ်း နေလိုက်တဲ့အခါ လေး
စားမြတ်နိုးစရာကောင်းတဲ့ ကလေးငယ်ရဲ့ အရည်အသွေးကို သူမြင်သွား
တယ်။ လူတိုင်းက ကလေးဆိုလျှင် ချစ်ကြ,ခင်ကြတယ်။မြတ်နိုးယုယ
ကြတယ်။ကလေးတွေ ဒုက္ခရောက်လျှင် ကူညီယိုင်းပင်းချင်ကြတယ်။

ဘာကြောင့်လဲ? ...ဆိုတာ

ပြန်ပြီး အဖြေထုတ်ကြည့်တော့...

‘ကလေးမှာ စိတ်ဆိုး,စိတ်ဆာ မရှိတာ’ သူမြင်သွားတယ်။

‘စိတ်ဆိုး,စိတ်ဆာမရှိတာဟာ လူရဲ့ အကောင်းဆုံး အရည်
အသွေးပဲ’လို့ သိသွားတယ်။

စိတ်ဆိုး,စိတ်ဆာမရှိတာဟာ အတော်ကောင်းပါကလား။ ငါ
လည်း စိတ်ဆိုး, စိတ်ဆာမရှိအောင် ဖော်ဘို့လိုတယ်လို့ သိသွားပါတယ်။
စိတ်ဆိုး,စိတ်ဆာမရှိဘဲ နေနိုင်ဖို့အတွက် စိတ်ဆိုး,စိတ်ဆာရှိတဲ့သူတွေ
မှာဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခတွေဟာ ဘာတွေလဲလို့ မြင်ရမှာမဟုတ်လား?

စိတ်ဆိုး, စိတ်ဆာ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလဲ?

ဆိုလျှင် အလျင်တုန်းက ခံစားချက်အဆိုးတွေ သူ့မှာရှိခဲ့လို့
စိတ်ဆိုး, စိတ်ဆာဖြစ်တာကို တွေ့ရမယ်။

စိတ်ဆိုး,စိတ်ဆာတစ်ခု ဖြစ်ချင်ပြီဆိုလျင် ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်ချင်တာလဲ?

အလျင်က သူ့ကိုငေါက်နေကျမို့ အခု သူ့ကို ငေါက်ချင်နေတာလား?

အလျင်က သူ့ကိုအနိုင်ယူနေကျမို့ အခု သူ့ကိုအနိုင်ယူနေချင်တာလား?

သေသေချာချာ ပြန်စစ်ကြည့်တော့ အလျင်က ခံစားချက်တွေကြောင့် အခု စိတ်ဆိုး,စိတ်ဆာတွေဖြစ်လာတာကို သိရတယ်။ သည်တော့ သည်ခံစားချက်တွေကို စိတ်ဖြာတွက်ချက်ရပါမယ်။ ကိုယ့်ဝိပါက်(ကိုယ့်အဖြစ်,ကိုယ့်ခံစားချက်)ကို ဆင်ခြင်သိနဲ့ ပြန်မြင်ပါ။

ကိုယ်ကနေပြီး တစုံတခု သူ့ကိုနိုင်ခဲ့ရင် နိုင်ခဲ့တဲ့အပေါ် ဝမ်းသာမှာပဲ။ သူ့အပေါ် အသာစီးရခဲ့ရင် အသာစီးရခဲ့တဲ့အပေါ် ဝမ်းသာမှာပဲ။ နိုင်ရတာတို့၊ အသာစီးရတာတို့က ကောင်းလို့လား? ငါ ဘယ်သူ့အပေါ် ငေါက်ရင်ရတယ်။ ဘယ်သူ့အပေါ် ရိုက်ရင်ရတယ်။ သည်လို သိနေတာတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ ခံစားချက်(ဝိပါက်ထဲမှာ) ရှိနေတာပါ။ ကိုယ် ငေါက်ရမယ့်သူ၊ ကိုယ်မနိုင်ရမယ့်လူ စတာတွေ ကိုယ့်စာရင်းထဲမှာ ရှိနေပါတယ်။

ကိုယ်ငေါက်ရမည့်လူဆိုတာ ငေါက်လို့ရခဲ့ဘူးတဲ့အတွက် ရှိနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ရိုက်ရမယ့်လူဆိုတာ အလျင်က ရိုက်လို့ရခဲ့ဘူးတဲ့အတွက် ရှိနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါတွေဟာ ခံစားချက်ပါ။

သည် အကျိုးဝိပါက်ခံစားချက်တွေကြောင့် ငေါက်ချင်တဲ့ စိတ်ဆိုး၊စိတ်ဆာတွေ ဖြစ်နေရတာပါ။ ရိုက်ချင်တဲ့ စိတ်ဆိုး၊ စိတ်ဆာတွေ ဖြစ်နေရတာပါ။ သည်လို ဝိပါက်ကို ပြန်မြင်တဲ့ အခါမှာ သည်လိုဆိုလျှင် နောက်ဆို ငါ-ငေါက်လို့မဖြစ်ဘူး။ ငေါက်တာ၊ရိုက်တာက ဘာလို့ ဖြစ်တာတုန်းဆိုတော့ အလျင်တုန်းက ငေါက်ချင်တဲ့စိတ်ဓာတ်၊ ရိုက်ချင်တဲ့စိတ်ဓာတ် စိတ်ဆိုး၊စိတ်ဆာ ရှိခဲ့လို့ဘဲ။

ဆိုလိုတာက တစ်ပတ်လည်တာလို့ ပြောရပါမယ်။

အခု သူ့ကို ငေါက်ချင်၊ရိုက်ချင်တယ်။

ဘာကြောင့် ငေါက်ချင်၊ရိုက်ချင်တာလဲဆိုလျှင်အရင်က ငေါက်ခဲ့၊ ရိုက်ခဲ့ဘူးလို့ ဖြစ်တယ်။

အရင်က ဘာကြောင့် ငေါက်ခဲ့၊ရိုက်ခဲ့ရတာလဲဆိုရင် အရင်တုန်းက စိတ်ဆိုး၊စိတ်ဆာရှိလို့ ဆိုတာ ပြန်တွေ့မယ်။

နောက်ပြန်လှည့်ကြည့်လျှင် ဒါကို တွေ့ရပါမယ်။

ဆိုလိုတာက နိုင်ဘူးသူဆိုလျှင် နိုင်ချင်တာပဲ။ မနိုင်ဘူးသူဆိုလျှင်တော့ မနိုင်ချင်တော့ဘူးပေါ့ ။ကြောက်ဘူးသူဆိုလျှင် ကြောက်ချင်တယ်။ မကြောက်ဘူးသူဆိုလျှင် မကြောက်ဘူး။သည်လို လည်ပတ်နေတာ ဖြစ်တယ်။ သည်လို မကောင်းတာကြီး လည်ပတ်နေတာကို သိပါမယ်။ မတရားမှုကြီး လည်ပတ်နေတာကို သိရပါမယ်။

သည်လို မတရားမှုတစ်ခု၊စိတ်ဆိုး၊စိတ်ဆာတစ်ခုဟာ ကြောက်စရာကောင်းအောင် လည်ပတ်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်ဆိုး၊စိတ်ဆာ

မထားပါနဲ့။ အရင်တုန်းက နိုင်ဘူးတာနဲ့ အခုတခါ နိုင်လိုက်ဦး မယ်ဆိုလျှင် နောက်လည်း ထပ်နိုင်နေချင်ဦးမယ်။

အရင်တုန်းက နိုင်ဘူးလို့ အခု-နိုင်ချင်။

အခု-နိုင်ချင်လို့ နိုင်။

အခု-နိုင်လို့ နောက်တခါ ထပ်နိုင်ချင်။

သည်လို အနိုင်ယူချင်တဲ့ မတရားမှုကြီး တရစ်ပတ်ပတ် လည်နေပါတယ်။ ဒါကို မကောင်းဘူးလို့ သိရပါမယ်။

နိုင်ချင်တယ်၊ နိုင်တယ်။ နိုင်တဲ့အပေါ် ခံစားရတာ သဘောကျတယ်။ ဒါကြောင့် ထပ်နိုင်ချင်တယ်။

သည်အဖြစ်ဟာ ကိလေသာ-ပါကလား။

ဒါဟာ ငါမဟုတ်ဘူး။ ငါက လူ။ လည်ပတ်နေတာ လူမဟုတ်ဘူး။ သည်လို မြင်ရပါမယ်။

သည်လို...

‘လူနဲ့၊ လူမဟုတ်တဲ့အရာကို ခွဲခြားသိမြင်ပြီးကိုယ့်ကိုယ်ကို မြင်လိုက်တာဟာ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်သွားတာဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။’

သည်တော့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်ဖို့အတွက် ဝဋ်သုံးပါးလည်ပတ်နေပုံကို သိရပါလိမ့်မယ်။

ငါက သူ့ကိုဆဲချင်တယ်။

ဘာကြောင့်ဆဲချင်တာလဲ?

အရင်တုန်းက သူ့အပေါ်ဆဲခဲရတာကို အရသာတွေ့ခဲ့လို့။ ဒါ
ဝိပါက်ဖြစ်ပါတယ်။(အရသာတွေ့တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်)။

ဘာကြောင့် အရသာတွေ့ခဲ့ရတာလဲဆိုလျှင် အရင်က ပယ်ပယ်
နယ်နယ်ဆဲခဲဘူးလို့။ ဆဲခဲဘူးမှ ဆဲတာရဲ့အရသာကိုတွေ့မှာမဟုတ်
လား? ဆဲတာကို အရသာတွေ့မှ အခုထပ်ပြီး ဆဲချင်မှာပေါ့။

အခု ဆဲချင်လို့ ထပ်ပြီးဆဲဦးမယ်ဆိုရင် ဆဲတဲ့အတွက် ဆဲတဲ့
အရသာကို ပြန်ခံလိမ့်ဦးမှာဘဲ။

သည်လို လည်ပတ်နေတာကို ဝဋ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ဆဲချင်တာက ကိလေသာ။

ဆဲတာက ကမ္မ။

ဆဲတာကို အရသာတွေ့တာက ဝိပါက။

သည်လို ဝဋ်သုံးပါး လည်နေတာကို တွေ့ရတော့ ကိုယ်-ဝဋ်
လည်နေတာကို ကိုယ်-ပြန်တွေ့တော့တာပေါ့။

ဝဋ်နဲ့ငါ(လူ) အတူတူထင်တာ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ

သည်ဝဋ်ကို သေသေချာချာ ကျေကျညက်ညက်သိမှ...

ဝဋ်ဟာ ငါမဟုတ်ဘူး။

ဝဋ်ဟာ ငါ့အပေါ်မှာ လာရောက်ဖြစ်ထွန်းနေတဲ့အရာသာ ဖြစ်
တယ်-လို့ သိပါမယ်။

ဝဋ်လည်တာကို မသိသ၍ ဝဋ်ကျွတ်ဖို့အကြောင်း မရှိပါဘူး။
ဝဋ်ဟာ ငါ-မဟုတ်ပါလားဆိုတာလည်း သိမှာမဟုတ်ဘူး။

ဝဋ်နဲ့ ငါနဲ့ အတူတူပဲလို့ ထင်နေမယ်။သည်လို မကွဲ
မပြား တသားတည်းထင်နေတာ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
ပါပဲ။

စိတ်ဖြူစင်လိုရင် သည်လို သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးရှိနေရင် ဘယ်
လိုမှ ဖြူစင်အောင်လုပ်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။ သည်တော့ သူကဆိုးရင်
ကိုယ်က ပြန်ဆိုးမယ်။ ကိုယ်က ပြန်ဆိုးတဲ့အတွက် သူကလည်း နောက်
ထပ် ဆိုးလိမ့်ဦးမည်။ သူက နောက်ထပ်ဆိုးပြန်တဲ့အတွက် ကိုယ်က
တဖန် ထပ်ဆိုးရဦးမယ်။ သည်လိုနဲ့ လူရိုင်းစိုင်း၊လူရမ်းကားဆိုတဲ့
သစ္စာပျက်စာရင်းထဲမှာ ကိုယ်က ပါနေဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သစ္စာပျက်စာရင်းထဲ မပါချင်ဘူး၊ လူရိုင်းစိုင်း၊လူရမ်းကား
မဖြစ်ချင်တော့ဘူးဆိုလျှင် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုဖြုတ်ဖို့က ပဌမအချက်
ပါပဲ။ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်သွားရင် ကိုယ်က သစ္စာပျက်နဲ့ ပြန်မတုံ့
ပြန်တော့ပါဘူး။ ဒါဟာ ဖြူစင်မှုရဲ့အစလို့ ပြောရပါမယ်။ သက္ကာယမိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိပြုတ်ရင် ဖြူစင်မှုရဲ့အစကိုရောက်ပြီလို့ ပြောရပါမယ်။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်ဖို့အတွက် အစွန်းနှစ်ပါးကို ရှောင်ရ
ရှားရပါမယ်။ အဲသည်အစွန်းတွေက...

(၁) အာရုံခံစားမှုတွေ့နောက် တကောက်ကောက်လိုက်တဲ့ အစွန်းနဲ့၊

(၂) ရူပ,အရူပဆိုတဲ့ ယောဂလုပ်ငန်းတွေလုပ်တဲ့ အစွန်း။ သည်အစွန်းနှစ်ခုကို ရှောင်ရပါမယ်။ သည်အစွန်းနှစ်ခု လုပ်နေသရွေ့ ‘ကံ’ကို မမြင်နိုင်ပါဘူး။ ‘ကံ’ကို မသိနိုင်ပါဘူး။ ဝဋ်လည်တာကို မသိနိုင်ပါဘူး။ ဝဋ်နဲ့ ကိုယ်နဲ့ တခြားစီဆိုတာကို မသိနိုင်ပါဘူး။

စီးပွား,ကြီးပွားနောက်ကို အတင်းလိုက်နေရင်၊ သား,မယားနောက်ကို အတင်းလိုက်နေရင်၊ ခံစားမှုကောင်းတာတွေ့နောက် အတင်းလိုက်နေရင် ဒါဟာ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂအစွန်း ဖြစ်ပါတယ်။ (အတင်းလိုက်တယ်-ဆိုတာ လိုအပ်တာထက် ပိုလွန်တာကို ဆိုတာပါ)။

အလုပ်တော့ လုပ်ရမှာပေါ့။

ဘာကြောင့် အလုပ်လုပ်ရတာလဲ?

သင့်တင့်တဲ့အနေအထားအထိ ဖြစ်ထွန်းဖို့ ဖြစ်တယ်။ကောင်းသည်ထက်ကောင်းတာတွေ စားရ,သောက်ရ,ဝတ်ရ,ဆင်ရ,သုံးဆောင်ရဖို့ မဟုတ်ဘူး။ သည်လို အရသာကောင်းကောင်း ခံစားရတာနောက် လိုက်တာလည်း ယောဂတမျိုးပါပဲ။ သည်ယောဂကို ‘ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ(အစွန်း)’လို့ ခေါ်တယ်။

သည်လိုမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်အခန်းကဏ္ဍကိုဖျောက်ပြီး ‘ကိုယ်ဆိုတာမရှိတဲ့ အဖြစ်’ရောက်အောင် လုပ်ပစ်ရင်လည်း ယောဂဘဲ။သည်ယောဂကိုတော့ ‘အတ္တကိလမထာနုယောဂ’(အစွန်း)လို့ ခေါ်တယ်။

သည်လို ယောဂအကျင့်တွေ ကျင့်တဲ့သူတွေကို ယောဂီလို့
ခေါ်ပါတယ်။

ပြောရမယ်ဆိုရင် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်ချင်တယ်ဆိုရင် ယောဂီ
မလုပ်ကြပါနဲ့။ ယောဂီမလုပ်လျင်...

ဘယ်ဟာကောင်းသလဲ?

ဘယ်ဟာမကောင်းဘူးလဲ? ဆိုတာကို...

ရိုးရိုးမြင်တတ်တဲ့မျက်စိ ရလာမယ်။

‘ကံ’ကို မြင်လာမယ်။

‘ကံရဲ့အကျိုး’ကို မြင်လာမယ်။

‘ကံရဲ့အကြောင်း’ကို မြင်လာမယ်။

သည်သုံးခုလည်ပတ်ပုံကို မြင်လာမယ်။

ကံ၊ ကံရဲ့အကြောင်း၊ ကံရဲ့အကျိုး...

သည်သုံးခုဟာ လူ-မဟုတ်ဘူး။

လူပေါ်မှာ လာရောက်တည်းခိုနေတဲ့ သူစိမ်း၊ဧည့်သည်တွေပါ
လား။ လူပေါ်မှာ လာရောက်ငြိကပ်တဲ့ ကပ်ပါးတွေပါလား...သည်လို
သိမြင်လာပါမယ်။

လူနဲ့ ကံ-ကို တခြားစီလို့မြင်လာတဲ့အခါမှာ သူများအပေါ်
ခွင့်လွှတ်နိုင်လာပါမယ်။ သည်းခံလာနိုင်ပါမယ်။ သည်လို မမြင်ရင်တော့
ခွင့်လွှတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သည်းခံနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ခွင့်မလွှတ်၊
သည်းမခံနိုင်ရင်တော့ အကန်းလောကထဲကလူပဲ ဖြစ်နေပါဦးမယ်။ ပုထု

ဧည့်ပဲ ဖြစ်နေပါဦးမယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်ကို ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အရိယာအဖြစ်ကို ရောက်မှာမဟုတ်ဘူး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ ပန်းတိုင် ဖြစ်တဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နဲ့လည်း အဝေးကြီး ဖြစ်နေပါဦးမယ်။

ဒါကြောင့် ‘သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်ဖို့ သိပ်အရေးကြီးတယ်’ - လို့ ပြောတာ ဖြစ်တယ်။ အခုဆိုလျှင် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်ဖို့အရေးဟာ ကိုယ်တယောက်တည်းအတွက်သာမက၊ ကိုယ့်မိသားစုအတွက်သာမက၊ ဟောသည် ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံးအတွက်ပါ အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ သိမြင်နိုင်လောက်ရောပေါ့။

ကန်းနေတဲ့ လောကကြီး။

ကန်းနေတဲ့အတွက် ချာရပတ်ရမ်းပြီး ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲနေတဲ့ လောကကြီး။

ဆင်းရဲဒုက္ခနဲ့ပြည့်ပြီး ငြိမ်းချမ်းမှုကင်းတဲ့ လောကကြီး။

သည်လောကကြီးကို ကယ်တင်ဖို့အတွက် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်ရေးဟာ ဘယ်လောက် အဓိကကျသလဲဆိုတာကို နားလည်ရောပေါ့။

နားလည်ပြီဆိုရင်...

‘သည်အချိန်ကစပြီး ကိုယ်တော့ဖြင့် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်အောင် လုပ်တော့မယ်လို့ သန္နိဋ္ဌာန် ချပေးပါ။ ကိုယ်နဲ့စပ်နေတဲ့ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်က လူသားတွေကိုလည်း သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်အောင် ကူညီလမ်းပြပေးမယ်’ -လို့ ဆုံးဖြတ်ပါ။

သည့်တရားနာရတဲ့ ခင်ဗျားတို့အနေနဲ့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မရှိတော့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ်အဖြစ်ကိုရောက်ပြီး သန့်စင်တဲ့လူသားများအဖြစ်နဲ့ လောကကြီးရဲ့ငြိမ်းချမ်းမှုကို ဆောင်စွမ်းနိုင်ပါစေလို့ ဆန္ဒပြုလိုက်ပါတယ်။

ရှင်ဉာဏ
(ဓမ္မဝိဟာရီ)

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ

ဆင်းရဲဒုက္ခကထွက်ရန်ကို လူတိုင်း လိုလားသည်။ ဤလိုလားမှု ပြည့်ရန် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် လူတိုင်း ကြိုးစားရန်ကန်နေကြသည်။ သို့သော်လည်း ထွက်ရန်ပေါက်သူက မရှိသလောက် ရှားသည်။

ဤသို့ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ထွက်ရန်အမှန်ကို မသိဘဲ ထွက်ရန်အမှားကို အမှန်ဟုသိမှုပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့မဖြစ်ရန် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့၏ အနက်များ မှန်ကန်ဖို့ လေ့လာကြရမည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဤစကားလုံးများသည် ပါဠိစကားလုံးများ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ယနေ့အခါ၌ မြန်မာတို့ကလည်း ဤစကား လုံးများကို ဤအတိုင်းပင် သုံးနှုန်းနေကြ၍ မြန်မာစကားလုံးအဖြစ် မွေးယူပြီး၊ မြန်မာစကား လုပ်ပစ်ကြသည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် မြန်မာလိုပြန်၍မရသော စကားလုံး များ မဟုတ်။ ‘မှားသောအမြင်နှင့် မှန်သောအမြင်’-ဟူ၍ မြန်မာပြန်၍ အတိအကျရသော စကားလုံးများ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း မြန်မာတို့က ဤစကားလုံးများ၏ အနက်ကို မြန်မာပြန်စကားလုံးထက် မူရင်းစကား လုံးကသာ အလေးအနက်ဖော်ပြနိုင်သည်ဟု မှတ်ယူကြပြီး၊ မြန်မာလို မပြန်ဘဲ မူရင်းအတိုင်းပင် သုံးစွဲကြဟန် ရှိသည်။

ဤစကားလုံးများသည် ဘာသာတရားသုံး ဝေါဟာရအဖြစ် ထင်ရှားသော်လည်း ဘာသာတရားမဟုတ်သော အရာအများ၌လည်း

ဆွဲယူသုံးစွဲကြသည်။ နိုင်ငံရေး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အဘိဓမ္မ မိစ္ဆာ၊ သမ္မာ၊ သိပ္ပံပညာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ စာပေ ကဗျာ အနုပညာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့ ဖြစ်သည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့၏ အရကောက်များ

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ဟူသည် အဘယ်နည်း?

အမြင်မှား၊ အမြင်မှန်ဟူသည် အဘယ်နည်း-ဟုလိုပါသည်။

ဤမေးခွန်း၏အဖြေသည် ဘယ်အခါကမျှ ညီညွတ်အောင် ညှိမရသောအဖြေ ဖြစ်သည်။ မိမိယူစွဲသည်ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ထိုမှတခြားကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟု ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောကြသည်။ ဘာသာတရား၌ ဖြစ်စေ၊ အခြားအရာများ၌ဖြစ်စေ အားလုံးပင် ဤအတိုင်း ဖြစ်သည်။

ဤသို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို အနက်ဖော်ကြရာ၌ ဘာသာတရား မဟုတ်သော အရာတို့၌ အနက်ဖော်ချက်သည် မပြောပလောက်အောင် အချိန်အခါအလျောက် ကွဲလွဲသော်လည်း၊ တချိန်တခါ၌ တူညီသွားကြ မည် ဖြစ်သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့၏ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့ အမှန်ဖြစ်ကြောင်း သို့မဟုတ် မှားယွင်းခဲ့ကြကြောင်းကို သက်သေတွေ့ကြ မည်ကြောင့် ဖြစ်သည်။

လူသားတရပ်လုံး အမှန်မြင်-ဟု လက်ခံခဲ့ကြသော အရာများကို အမှားမြင်-ဟု ပြန်လည်လက်ခံကြထုံးများ အများအပြားရှိနေသည်။ ဥပမာအဖြစ် နေက ကမ္ဘာကိုပတ်သည်မှ ကမ္ဘာက နေကိုပတ်သည်၊

အနုမြူခွဲမရမှ အနုမြူခွဲ၍ရသည်။ အာဏာရှင်အုပ်ချုပ်ရေးမှ ဒီမိုကရေစီ အုပ်ချုပ်ရေး အစရှိသည်တို့ကို မရေတွက်နိုင်အောင် တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိ အနက်ကောက်ရာ၌ အခက်ဆုံး သည် ဘာသာတရား ဖြစ်ရန်ရှိသည်။ ဘာသာတရားတို့က ကောက်ယူ ကြသော အမြင်မှား၊အမြင်မှန် အနက်သည် လူတို့ သက်သေထူနိုင်သော အခွင့်ကို လွန်သောကြောင့် မည်သို့မျှ၊ မည်သည့်အခါမျှ သက်သေမတွေ့ ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဥပမာ ခရစ်ယာန်ဘာသာတရား၏ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ထာဝရဘုရား ယေဟိုဝါကို အမှန်မရှိနှင့်အမှန်ရှိဟု လက်ခံခြင်း၊ လူကို ဖန်ဆင်းသည်မှာ အမှန်၊ အခြားကိုအမှား စသည်များ ဖြစ်သည်။ မူဆလမန်ဘာသာတရားဓမ္မ၏ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ဤနည်းနှင့်နှင်ဖြစ် သည်။ အလ္လာဟုအရှင်မြတ် အမှန်မရှိနှင့် အမှန်ရှိ လက်ခံခြင်း စသည် ကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု အနက်ကောက်သည်။

ဟိန္ဒူဘာသာနှင့် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မများကမူ သတ္တဝါ တခု (ဥပမာ-လူ)ဖြစ်လာအောင် အတိတ်ကံက ပစ်ချသည်-ဟု ခံယူ ချက်သည် သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့မဟုတ်သော ခံယူချက်သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့ အနက်ကောက်သည်။

ကမ္ဘာပေါ် ထင်ရှားသော ဤဘာသာကြီးလေးခု၏ တရားဓမ္မ များက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရကောက်သည် လူတို့ သက်သေပြ၍

မရနိုင်ရာ၌ တည်သောကြောင့် ဤအနက်မှန်,မမှန် ပြောနိုင်ခြင်း မရှိတော့သော အနက်ကောက် ဖြစ်သည်။

ဤဘာသာကြီးလေးခု၏ တရားဓမ္မများသည် လောကကိုမြင်ပြသွားကြသော တရားဓမ္မများ ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် လူနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို မြင်ပြသွားသော တရားဓမ္မများ ဖြစ်သည်။ ထို့ထက် လိုရင်းကျကျပြောရလျှင် လူကိုမြင်ပြသွားသော တရားဓမ္မဖြစ်သည် ဟူသတည်း။

ဘာသာတရားများက ကောက်ပြသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရကောက်မှာ လူတို့မမြင်နိုင်သော အမြင်များဖြစ်သည်မှာ အသေအချာ ဖြစ်သည်။ လူမမြင်နိုင်သော အရာများကို ဤကား‘မိစ္ဆာ’၊ ဤကား ‘သမ္မာ’-ဟု လူအများအား အမြင်ခိုင်းခြင်းသည် အဘယ်နည်းနှင့်မျှ လူများ အကယ်မြင်ကြမည် မဟုတ်။

ထို့ကြောင့် မမြင်နိုင်သည်ကို အမြင်ခိုင်းခြင်းဖြစ်၍ ဤအမြင်များ အမြင်ခိုင်းရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်လုပ်ငန်းများသည် အကယ် ပြီးမြောက်ပြည့်စုံလိမ့်မည်မဟုတ် ဖြစ်သည်။

တရားဓမ္မဟူသည် လူ့ကိုယ်ကျင့်ကောင်းတည်ဆောက်ရန်ဖြစ်

တရားဓမ္မများသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိကို လူတို့အား ညွှန်ပြရာ၌ အကြောင်းမဲ့ မဟုတ်။ ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ,သမ္မာဒိဋ္ဌိ ခံယူချက်များဖြင့် လူ့ကိုယ်,နှုတ်,နှလုံး ကောင်းမှုကို အရအမီ တည်ဆောက်ရန် ဖြစ်သည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ‘အသိ’၊
ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး ကောင်းခြင်းသည် ‘အကျင့်’ ဖြစ်သည်။

သို့မဟုတ်...
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ‘ဒဿန’၊
ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကောင်းမှုသည် ‘ဘာဝနာ’ဖြစ်သည်။

တရားဓမ္မများသည် ဘာဝနာအတွက် ဒဿနကို ပြကြခြင်း
ဖြစ်သည်။ ဘာဝနာသည် လူ့ငြိမ်းချမ်းမှု၏အကြောင်း ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် တရားဓမ္မများသည် လူများ ငြိမ်းချမ်းကြရန် ဒဿနကို
ပြကြခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာလောကကြီး ငြိမ်းချမ်းရန်မှာ အသိ
ဒဿနမှန်ဖြင့် အကျင့်ဘာဝနာကို ပြုကျင့်ရန်မှာ မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည်။

ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း တရားဓမ္မများက ရည်ရွယ်သော လူများ
သို့မဟုတ် ကမ္ဘာလောကကြီး ငြိမ်းချမ်းကြရန်မှာ အကယ် ဖြစ်ကြလိမ့်
မည်မဟုတ် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ တရားဓမ္မများကပြသသော
ဒဿနကို လူတို့ အကယ် မသိကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် လူသားငြိမ်းချမ်းမှု သို့မဟုတ် ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား
တို့ ငြိမ်းချမ်းမှုအတွက် သို့မဟုတ် လူ့ ကျင့်ကြံပွားများစရာ ဘာဝနာ
အတွက် ဒဿနဖြစ်သော ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ အနက်ဖွင့်များသည်
ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို လိုလားရကောင်းမှန်း သိသူများအတွက် နှစ်သိမ့်မှုကို
မပေးနိုင်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရများသာ ဖြစ်သည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရကောက်မှန်ရန် အခြေခံအချက်များ

အဆုံးစွန်ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို လိုလားရကောင်းမှန်း သိသူများသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိကို အောက်ပါ အချက်ခြောက်ချက်ဖြင့် အခြေခံ၍ အနက်ကောက်လိမ့်မည်...

- (၁) ငြိမ်းချမ်းစေဖို့ မဖြစ်နိုင်-ဟု မည်သူကမျှ အကဲရဲ့ခံရခွင့် မရှိခြင်း၊
- (၂) မိစ္ဆာဖြစ်ပုံနှင့် သမ္မာဖြစ်ပုံကိုကို ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်ခွင့် ရှိခြင်း၊
- (၃) မိစ္ဆာကလည်း မိစ္ဆာအဖြစ်၊ သမ္မာကလည်း သမ္မာအဖြစ် ကာလအတိုက်အစား ခံရခွင့် ရှိခြင်း၊
- (၄) မိစ္ဆာနှင့်သမ္မာဖြစ်ကြောင်း သူတပါး ပြသ၍ ရရှိခြင်း၊
- (၅) မိစ္ဆာနှင့်သမ္မာဒဿနများက ပေးသော ဘာဝနာကို လူများ ကျင့်ဆောင်နိုင်ခြင်း။
- (၆) မိစ္ဆာ၊သမ္မာ အမြင်ဒဿနကြောင့် လက်တွေ့ငြိမ်းချမ်းမှု ခံစားရခြင်း။

လူ့အဆုံးစွန် ငြိမ်းချမ်းလွတ်မြောက်မှုသည် လူ့-အကျင့်ကောင်း အကျင့်မြတ်ဖြင့်သာ ရယူနိုင်သောအရာ ဖြစ်သည်။ ဤ အကျင့်ကောင်း အကျင့်မြတ်သည် အဘယ်နည်းဟူသော အမေးကို သူတို့ ဤသို့ ဖြေကြ မည်...

လူ၌ အစိတ်၊ အစု၊ အမှု-ဟူ၍ ဤသုံးခုရှိသည်။
ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်များသည် အစိတ်။

အရိုးအသား၊အကျောနှင့် ခြေ၊ လက်၊ခေါင်း၊ကိုယ်၊ လူအဖြစ်
သည် အစု။

ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးလှုပ်ရှားမှုများသည် အမှု၊ ဤသုံးခု ဖြစ်သည်။
ဤသုံးခု၌...

အစိတ်တရားများနှင့် အစုတရားများသည် လူ၏ အကောင်း၊
အဆိုးများကို မဖန်တီးနိုင်ကြ။ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး အမှုများသည်သာ
အကောင်း၊ အဆိုးကို ဖန်တီးနိုင်သောအရာ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် လူ့အကျင့်ကောင်း အကျင့်မြတ်သည် လူ့ရုပ်ဓာတ်
နာမ်ဓာတ်များ မဟုတ်။ လူ့အသွေးအသားနှင့် လူကောင်ကြီးလည်း
မဟုတ်။

လူ-ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး၏ မိမိ၊သူတပါး နှစ်ဦးသားကို ချမ်းမြေ့
အောင် ဆောင်စွမ်းနိုင်မှုသာ ဖြစ်သည်။

ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး ကောင်းသူသည် အကျင့်အကြံကောင်းသော
လူကောင်း-ဖြစ်သည်။

ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး မကောင်းသူသည် အကျင့်အကြံမကောင်း
သော လူဆိုး-ဖြစ်သည်။

‘အကျင့်အကြံကောင်းခြင်း’-သည် လူသား၏ အဆုံးစွန်ငြိမ်း၊
လွတ်မြောက်ငြိမ်းချမ်းရန်၌ လွဲ၍သွားစရာမရှိသောလမ်းလည်း ဖြစ်သည်။
တနည်းအားဖြင့် ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား အဆုံးစွန်သော ငြိမ်းချမ်းလွတ်လပ်မှု
ရရှိရန်မှာ လူ၏ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကောင်းဖြင့် ပြုမှု၊ပြောဆိုနေထိုင်ခြင်း
မှလွဲ၍ အခြားသောလမ်း ရွေးချယ်စရာမရှိ ဟုလိုပါသည်။

ထို့ကြောင့် လူတို့ ငြိမ်းချမ်းလွတ်မြောက်ရန်အတွက် ကျင့်ကြံပွားများအားထုတ်ရမည့် ဘာဝနာသည် ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးအမှုများ ကောင်းမွန်ရန်သာ ဖြစ်သည်။ ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို လိုလားရကောင်းမှန်း သိသူများသည် ဘာဝနာကို ဤသို့ သိမြင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသူတို့၏ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ အနက်ဖွင့်သည် လူတို့၏ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးအမှုများ ကောင်းမွန်ရေးနှင့် တစပ်တည်းဖြစ်အောင် စပ်နေသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုသူတို့သည် ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကောင်းမွန်ရေးနှင့် မစပ်သော သမ္မာအမြင်၊မိစ္ဆာအမြင်များ သည် လူငြိမ်းချမ်းလွတ်လပ်ရေးအတွက် အကျိုးမရှိ၊ အကျိုးမဲ့သော အမြင်ဒဿနများအဖြစ် မြင်ကြသည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိအရကောက်အမှန်

ထို့ကြောင့် သူတို့သည် ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ’၏ အနက်များကို ဤသို့ဖော်ပြကြသည်...

ဤလူ့အဖြစ်ကိုလွန်၍ ဖြစ်မှု၊မဖြစ်မှု အမြင်နှင့် ဤလူ့အဖြစ်များ အဟုတ်မဟုတ်ဟူသောအမြင်များသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ(အမြင်မှား)ဖြစ်သည်။

ဤ-လူ့အဖြစ်ကိုလွန်၍ ဖြစ်မှုအမြင်ကို သဿတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ(ဆက်ဖြစ်အမြင်မှား)၊ မဖြစ်မှုအမြင်ကို ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ(ပြတ်ဖြစ်အမြင်မှား)-ဟူ၍ ပညတ်ကြသည်။

ဤအဖြစ်များပင် အဟုတ်မဟုတ်-ဟူသောအမြင်
ကို ဤအဖြစ်အဟုတ်မရှိလျှင် ဤအဖြစ်ကပြုသော
အမှု(ကံ) မရှိ၊အမှု(ကံ)၏အကျိုး မရှိ၊ အမှု(ကံ)၏
အကြောင်းလည်းမရှိ ဖြစ်ပြီး အကြိယဝါဒ၊ နတ္ထိက
ဝါဒ၊ အဟေတုကဝါဒ-ဟူသော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
(မဲ့ခိုင်သောအမြင်မှား)-ဟူ၍ပညတ်ကြသည်။

ဤ သဿတ၊ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများသည် အဘယ့်ကြောင့် မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိ(အမြင်မှား)အမည် ရကြသနည်း-ဟု သူတို့အားမေးလျှင်...

ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးအမှု(ကံ)များ ကောင်းမွန်စေမှုအတွက် ချွတ်
ယွင်းစေသောကြောင့်-ဟု ဖြေကြလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ ဤ-ရှေ့ဘဝ၊
နောက်ဘဝ အမြင်များသည် မှေးမှိန်မှုန်ဝါးပြီး အကယ် မမြင်ရသော
အမြင် ဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကောင်းမှုကို တွန်းအားပေးမှု
အကယ်မရှိ ဖြစ်သည်။

ဤ-နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများသည် အဘယ့်ကြောင့် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
များ ဖြစ်ရသနည်း-ဟု မေးလျှင်...

ပြုသူ(ကတ္တား)ကို ငြင်းသောကြောင့်၊ ပြုလုပ်မှုနှင့် ပြုလုပ်ခြင်း
၏အကျိုး၊ ပြုလုပ်ခြင်း၏အကြောင်းများ မရနိုင်ဖြစ်ပြီး၊ လူတို့ကျင့်သုံးရ
မည့် ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံး(ကံသုံးပါး) ကောင်းမှုဘာဝနာကို အဓိပ္ပါယ်မရှိ
ဖြစ်စေသည်။ ထို့ကြောင့် မဲ့ခိုင်သောအမြင်မှား(နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) များ
ဖြစ်သည်-ဟု ဖြေကြလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

ချုပ်၍ဖြေလျင် ဤ သဿတ,ဥစ္ဆေဒနှင့် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ သည် လူငြိမ်းချမ်းရေး (ဝါ) ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့၏ ငြိမ်းချမ်းလွတ်မြောက်မှုကို ကဖျက်ယဖျက် လုပ်ပြီး၊ လူကို မငြိမ်းချမ်း,မလွတ်မြောက်စေသော အသိအမြင်များဖြစ်သောကြောင့် အမြင်မှားအယူမှား(မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) များ ဖြစ်သည်-ဟု ဖြေကြခြင်းဖြစ်၏။

‘လူငြိမ်းချမ်းမှု’ကို လိုလားရကောင်းမှန်း သိသူတို့သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိ(အယူမှန်)ကိုလည်း လူတို့ ကိုယ်,နှုတ်,နှလုံး ကောင်းမွန်ရေးနှင့် တစပ်တည်း ဆိုသောကြောင့် ထိုသူတို့၏ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အနက်သည် ရိုးစင်းရှင်းလင်းသည်။

မကောင်းသော သို့မဟုတ် ဆင်းရဲသော ကိုယ်,နှုတ်,နှလုံးအမှု (ကံ)ကို ‘ဆင်းရဲတရား’-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

မကောင်းမှု သို့မဟုတ် ဆင်းရဲမှု၌ အကောင်းထိ စွဲငြိသော အာသာကို မကောင်းဖြစ်ကြောင်း ‘ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းတရား’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ဤအာသာများငြိမ်းခြင်းကို ‘ဆင်းရဲငြိမ်းခြင်းတရား’ သို့မဟုတ် မကောင်းမှုငြိမ်းခြင်း ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ကောင်းမွန်သော သို့မဟုတ် ချမ်းသာသော ကိုယ်,နှုတ်,နှလုံးများသည် ‘ဆင်းရဲငြိမ်းရန် ပွားများရမည့်တရား’ ဟူ၍လည်းကောင်း။

ဤသို့ အမှန်မြင်များသည် ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိအမြင်’များ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ငြိမ်းချမ်းမှုကို လိုလားရကောင်းသော သူတို့၏ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ အမြင်သည်...

- (၁) မည်သူတဦးတယောက်ကမျှ မှားသည်-ဟု အကဲ့ရဲ့ ပြုခွင့် မရှိသော အမြင် ဖြစ်သည်။
- (၂) လူတို့ကိုယ်တိုင် သိခွင့်၊မြင်ခွင့်ရှိသော အမြင်လည်း ဖြစ်သည်။
- (၃) ကာလအတိုက်အစားကိုလွန်သော အမြင်လည်း ဖြစ်သည်။
- (၄) သူတပါးအား ပြု၍ရသော အမြင်လည်း ဖြစ်သည်။
- (၅) လူ့ ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးကောင်းမှုကို ဆောင်နိုင်စေသော အမြင်လည်း ဖြစ်သည်။
- (၆) လက်တွေ့ ငြိမ်းချမ်းမှု၊လွတ်မြောက်မှုကို ရရှိနိုင်သော အမြင်လည်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရကောက်အနက် တင်ပြကြမှု သမုဒ္ဒရာအကြား၌ ဤ-လူသားငြိမ်းချမ်းမှု (ဝါ) ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများ ငြိမ်းချမ်းမှုကို လိုလားရကောင်းမှန်းသိသူတို့၏ အရကောက်သည် အတိုင်း အဆမရှိ လှပသော အရကောက် ဖြစ်သည်။

အလုပ်လုပ်ကြရာ၌ အချို့အလုပ်သည် ဘဝနှင့်ချီ၍ လေးနက်မှု ရှိလေသည်။ ဘဝပေး၍ ပြုကြရသည် ဟုလိုပါသည်။ အလုပ်သည် ဘယ်မျှကြီးစား ရသည်ဖြစ်စေ၊ မကြီးစားရသည်ဖြစ်စေ ‘အမြင်မှန်’မှ အဘိုးတန်ပေမည်။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ သမ္မာဒိဋ္ဌိသို့

၅၉

ထို့ကြောင့် အမြင်မှန်,အမြင်မှား အလေးထား၍ ခွဲခြားနိုင်ကြရန်
ကြိုးစားအပ်လှပါသတည်း။ ။

ဗောဓိ ဉာဏ

(ဤစာ မူချောကူးပြီးချိန် +၅၊၂၊၁၃၆၅-၅၊၅၊၂၀၀၃-၀၉:၃၀နာရီ)

ပစ္စုပ္ပန်လူ့အမှု၏ ပုံရိပ်

လူကောင်းလူဆိုး	နှစ်မျိုးရှိတာ
ဆိုးရေးကောင်းရေး	ကံရှေးမပါ
လူကံဆိုးတော့	လူဆိုးဖြစ်လာ
လူကံကောင်းတော့	လူကောင်းဖြစ်မည်သာ။

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်
မိတ်ဆက်

ရှင်ဉာဏ
ဓမ္မဝိဟာရီ

၁၃၆၄ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း(၁၀)ရက်
၁၂-၁-၂၀၀၃

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်
မိတ်ဆက်

ဓမ္မဝိဟာရီ ရှင်ဉာဏ

ရွှေမြန်မာမဂ္ဂဇင်း အမှတ်(၁)ကို ဆရာဦးကျော်မြင့် ပို့ပေးလို့
၇-၁-၀၃ရက်နေ့က ဖတ်ရပါတယ်။ အဲသည်မှာ စာမူကြိုစကားလည်း
တွေ့ရတယ်။ သည်က တင်ပြချင်တာကို ဖော်ပြနိုင်တန်ရာတယ်လို့
သည်စာကို ပို့လိုက်တာပါ။

ကြိုပြောထားချင်ပါတယ်။

သည်စာကို ရေးသားသူဟာ စာရေးဆရာ မဟုတ်ပါဘူး-
လို့ပဲ။ လူတွေကို အရေးတကြီး ပြောစရာရှိနေလျက်နဲ့ မပြောဘဲ၊ နှုတ်
ပိတ်ရေငုံလို နေတာဟာ စာရိတ္တပျက်မှုတစ်ခုကို ကျူးလွန်ရသလို
ခံစားရပါတယ်။ ဒါကို မခံစားနိုင်လို့ သည်စာကို မွေးထုတ်တင်ပြလိုက်
တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကလေးကို ရွှေမြန်မာပရိသတ်နဲ့ ကမ္ဘာ့လူသား အားလုံးထံ
လက်ဆောင်မွန်အဖြစ် ရွှေမြန်မာမဂ္ဂဇင်းက ဝန်ဆောင် သယ်ပို့ပေးနိုင်
လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

တင်ပြလိုတဲ့ အကြောင်းအရာက...

‘ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်’ပါ။

ဒါများ၊ တထူးတဆန်းလုပ်လို့-လို့ အောက်မေ့ခံရနိုင်ပါတယ်။
ဗုဒ္ဓဝါဒီ အမည်ခံထားကြတဲ့ မြန်မာပြည်တွင်းက မြန်မာတွေနဲ့ ပြည်ပ
ရောက် မြန်မာတွေ၊ ဗုဒ္ဓဘုရား မြင်ပြသွားတဲ့ လောကအမြင်အတိုင်း
မြင်ကြဖို့ဖြစ်လို့ အရေးကြီးတဲ့ အကြောင်းအရာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးတော့လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်သူတွေလည်း ဗုဒ္ဓမြင်ပြသွား
တဲ့ လောကအမြင်ကို မြင်ခွင့်ရပြီး၊ လူသားငြိမ်းချမ်းခြင်း-ကို သယ်ပိုးခွင့်
ရမှာဖြစ်လို့လည်း သည်အကြောင်းအရာဟာ အရေးကြီးတဲ့ အကြောင်း
အရာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမြင်တင်ပြချက်နှစ်မျိုး

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင် တင်ပြချက်တွေဟာ တလှေကြီး
ရှိပြီးသား မဟုတ်လား-လို့လည်း ထင်ကောင်း ထင်ကြပါမယ်။ ရှိပြီးတဲ့
တင်ပြချက်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင် ဆိုတာထက် ဘာသာ
ရေးတင်ပြချက်-တွေပဲ ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လောကအမြင်နဲ့

ဘာသာရေး၊

သည်တင်ပြချက်နှစ်ခုဟာ ဘယ်လိုခြားနားချက်ရှိသလဲ?

သည်မေးခွန်းကို ဖြေရပါမယ်။

လောကအမြင်တင်ပြချက်-က လူ့လွတ်မြောက်မှု၊ လျှိုင်းချမ်းမှု
ဆိုင်ရာ လူထွက်ပေါက်ဖြစ်တဲ့ လူထွက်ရပ်လမ်း တင်ပြချက် ဖြစ်တယ်။

ဘာသာရေးတင်ပြချက်-ကတော့ အခု-လူအဖြစ်မှာ လွတ်
မြောက်လမ်း မရှိဘူး၊ အခုလို မလိုလားအပ်တဲ့ အဖြစ်မျိုးများ၊ သေပြီး
နောင်ဘဝမှာ မဖြစ်ရအောင် ဘယ်လို နေရထိုင်ရ လုပ်ရကိုင်ရမယ်
ညွှန်ပြခြင်းများကို တင်ပြချက် ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ ဘာသာရေးတင်ပြချက်များကို လွတ်
လွတ် ရှောင်ခဲ့ပါတယ်။

သည်အကြောင်း ပေါ်လွင်တာက...

ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ ဘာသာရေးရဲ့ မရှိမဖြစ်တဲ့ လက်နက်ကြီးနဲ့
တူတဲ့ နောင်ဘဝနဲ့စပ်တဲ့ မေးခွန်းအားလုံးကို ငြင်းဆန်ခဲ့ချက် တွေပါပဲ။

သာဘာရေးဟာ နောင်ဘဝ ကောင်းကောင်း-ဖြစ်ရေး၊

ဆိုးဆိုး-မဖြစ်ရေးနဲ့ ကောင်းကောင်း၊ဆိုးဆိုးနှစ်မျိုးလုံး

မဖြစ်ရေး၊ သည်အရေး တစ်ခုခုကိုပဲ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

နောက်စကားတမျိုး ပြောမယ်ဆိုလျင်...

ဘာသာရေးဟာ လူသားတွေကို မသိရာဆီအရောက် မောင်း
ထုတ်သွားသူ ဖြစ်ပါတယ်။ လူမသိတာအတွက် လူတွေကို အလုပ်လုပ်
ခိုင်းလို့ပါပဲ။ ဒါတွေဟာ ဘာသာရေးရဲ့ ဝိသေသလက္ခဏာတွေ ဖြစ်
ကြောင်း လူတိုင်း သိကြပါတယ်။

ဘာသာရေးအမြင်ရဲ့ အကျိုးမဲ့မှုများ

ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ နောင်ဘဝဖြစ် အယူနဲ့ မဖြစ် အယူ၊ သည်နှစ်မျိုးလုံးကို မိစ္ဆာအယူတွေလို့ အထင်အရှား မိန့်ဆိုခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ချွတ်ယွင်းလွဲမှားတဲ့ အယူအမြင်တွေ-လို့ ဆိုလိုတာပါ။ ဒါတွေကို မယူကြဘို့လည်း မိန့်ကြားခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် မယူရကြောင်းလည်း အကြောင်းပေါင်း များစွာပြပြီး တားမြစ်ခဲ့သူပါ။ ပြခဲ့တဲ့ အကြောင်းတွေက...

- န ဓမ္မသံဟိတ = တရားနဲ့ မစပ်မဆိုင်လို့၊
 - န အတ္တသံဟိတ = အကျိုးဖြစ်မှုနဲ့ မစပ်မဆိုင်လို့၊
 - န အာဒိဗြဟ္မစရိယက=မြင့်မြတ်တဲ့အကျင့်ရဲ့ အစမျှမဟုတ်လို့၊
 - န ဝိရာဂ = အစွဲတဏှာကင်းဖို့ မဟုတ်လို့၊
 - န ဥပသမ = ငြိမ်းအေးဖို့ မဟုတ်လို့၊
 - န အဘိည = အသိထူးဖြစ်ဖို့ မဟုတ်လို့၊
 - န သမ္မောဓ = ထိုးထွင်းသိဖို့ မဟုတ်လို့၊
 - န နိဗ္ဗာန = နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ မဟုတ်လို့။
 - ဒိဋ္ဌိဂဟန = အယူမှားတောနက်ကြီး ဖြစ်လို့၊
 - ဒိဋ္ဌိကန္တာရ = အယူမှားကန္တာရကြီး ဖြစ်လို့၊
- သည်လိုတွေပဲ။

(ဒီဃနိကာယ် ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ် မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၊ ဘိက္ခုဝဂ်၊ စူဠမာလုကျပုတ္တသုတ်၊ ပရိဗ္ဗာဇကဝဂ် အဂ္ဂိဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ်တွေနဲ့ အဗျာကထနသံယုတ် မြန်မာပြန်တွေမှာ ကြည့်ပါ။ တည်းပြတ်သူ)

သည်အကြောင်းပြချက်တွေ ကြည့်လျင် ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ သည် အယူတွေနဲ့စပ်ပြီး မယူခါမျှနဲ့၊ မယူစေကာမျှ မဟုတ်ဘဲ၊ ခါးခါးသီးသီး ပစ်ပစ်ခါခါ ငြင်းခုံတာကို သိခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ ဘာသာရေးတင်ပြချက်များကို ရှောင်ရှားခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကတော့ ဗုဒ္ဓဘုရားကို ရှိခိုးပြီး၊ ဗုဒ္ဓဘုရားအဆုံးအမ တရားဓမ္မကို ဆည်းကပ်တယ်ဆိုခါ ‘ဗုဒ္ဓ ဘုရား ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆိုကျောခိုင်းခဲ့တဲ့ မိစ္ဆာအယူတွေမှာပဲ ပျော် ပျော်ပါးပါး ယူမြင်၊ မှီဝဲ၊ သုံးစွဲနေကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း မိရိုး ဖလာဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်က မြင့်တက်မလာနိုင်ကြတာ သူတို့ ခံကြရပါ တယ်။

သူတို့အမြင်မှာ ဗုဒ္ဓဘုရား လမ်းညွှန်နှစ်ခုကို ပြုခဲ့တယ်။
တစ်ခုက လွတ်မြောက်ရေး၊
နောက်တစ်ခုက အပါယ်မကျရေးနဲ့ လူနတ်ဗြဟ္မာဖြစ်ရေးတို့ ပါပဲ။

လောကုတ္တရာရေးနဲ့ လောကီရေးလို့ ဖြစ်ပါတယ်။
ညွှန်ချက်နှစ်ခုထဲက တစ်ခုကို လိုက်နာနေသူတွေလို့ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေက မြင်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဘာသာရေးခလေး ထုံးတမ်းနဲ့ တာဝန်ဝတ္တရားဆိုတာတွေဟာ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးလို ကျယ်ပြောပြီး၊ သူတို့ဟာ မိရိုးဖလာရဲ့ ချည်နှောင်တုပ်ဖွဲ့တာထဲမှာ မေ့မှူး နေကြပါတယ်။

အဲသည်အခါမှာ နောင်ဘဝ-ကလည်း ဘာသာရေးရဲ့ သွေးကြောကြီးအဖြစ် မရှိမဖြစ်အောင် ဖြစ်လာပါတော့တယ်။ သဘာဝ၊ အာဂမ ယုတ္တိတွေ သာဓကတွေ ကုန်ကုန်စုံစုံနဲ့ သည်နေ့ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင် လမ်းညွှန် ချက်ဟာ ဘာသာရေးတင်ပြချက်တွေပဲ ဖြစ်နေရပါတော့တယ်။

သည်လိုဖြစ်ရတာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာလောကမှာ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်တင်ပြချက် အပျောက်ဆုံးခံရလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်တင်ပြချက်-ဆိုတာတိုင်း ဘာသာရေးဓလေ့ထုံးတမ်းနဲ့ တာဝန်ဝတ္တရားတွေ ဖြစ်နေတာကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သည်အဖြစ်ဟာ အထင်အရှား ဖြစ်ပါတယ်။ သည်နေ့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိရှိသမျှ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်တင်ပြချက် ဆိုတာတိုင်းကို လေ့လာကြည့်နိုင်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်တင်ပြချက်-ဟာ တလှေကြီး မရှိရုံမျှမက၊ တစိုးတစီမျှ ရှာမရအောင် ရှိတာကို တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နောင်ဘဝ-ဖြစ်ရေး ဦးတည်ရည်ရွယ်ပြီး လုပ်သမျှနဲ့ နောင်ဘဝ-မဖြစ်ရေး ဦးတည်ရည်ရွယ်ပြီး လုပ်သမျှများ ဖြစ်ကြတဲ့ ကောင်းကောင်း၊ဆိုးဆိုး ကိုယ်၊နှုတ်၊နှလုံးလှုပ်ရှားမှု အကျင့်အကြံမှန်သမျှတွေဟာ ‘ဘာသာရေးအလုပ်တွေ’ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘုရားက ဒါတွေကို သီလဗ္ဗတပရာမာသ-တွေအဖြစ် ညွှန်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဖြစ်ရေး၊မဖြစ်ရေး အမြင်ဟာ သဿတနဲ့ ဥစ္ဆေဒအမြင်

ဖြစ်လို့ မှားယွင်းတဲ့သုံးသပ်ချက်(=ပရာမာသ) ဖြစ်ပါတယ်။ သီလဗ္ဗတက သီလနဲ့ဝတ-ဆိုတဲ့ ကိုယ်,နှုတ်,နှလုံးတို့ရဲ့ အလေ့အထ=သီလနဲ့ အကျင့်အကြံ=ဝတ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ မိစ္ဆာအမြင်နဲ့ အကျင့်ကောင်း ကျင့်တာဟာ ဘာသာရေး ထုံးတမ်းစလေ့တွေ လိုက်နာနေတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သည်လိုလိုက်နာတာနဲ့ လောကကို မြင်တာဟာ ‘ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်း’ ဆိုတာလိုပါပဲ။ ဘာသာရေးထုံးတမ်း လိုက်နာလို့ လောကအမြင် မရနိုင်ပါဘူး။ သည်လိုနဲ့ ရတယ်ဆိုလျင်လည်း လောကမှာ ဗုဒ္ဓဘုရားပွင့်ဖို့ မလိုအောင် ဖြစ်မှာပါပဲ။

ဗုဒ္ဓဘုရား လောကထဲမှာ ပွင့်ပေါ်တာဟာ လောကသား ဘယ်သူတစ်ယောက်မျှ မသိမမြင်သေးတဲ့ လောကအမြင်ကို သိမြင်သွားခဲ့လို့ ဖြစ်တယ်။ သည်လို သိမြင်တာကြောင့် လောကဖြစ်ကြောင်းကို မသာယာတော့ဘဲ လောကက လွတ်မြောက်သူနဲ့ လောကလွတ်မြောက်ရေးအတွက် လမ်းစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သူရဲ့ အဖြစ်ဟာ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့အဖြစ်ပါပဲ။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘုရားနောက်က လိုက်နေကြသူ ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေဟာ ဘာသာရေး စလေ့ထုံးတမ်းတွေထဲ လိုက်နေရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘုရား မြင်ပြသွားတဲ့ လောကအမြင်ကို မြင်ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓမြင်ပြတဲ့ လောကအမြင်ရဲ့အကျိုး

ဗုဒ္ဓဘုရား မြင်ပြသွားတဲ့ လောကအမြင်ကို မမြင်သူဟာ ဗုဒ္ဓဘုရားနောက်က လိုက်တယ်ဆိုပြီး၊ ဘုရားပုထိုးကို မျှော်ကိုးပြီး ရှိခိုးပူဇော်မှုတွေ၊ ဒါန၊ သီလ-ပေးကမ်း၊ ဆောက်တည်မှုတွေနဲ့ ပုတီးစိပ်၊ တရားထိုင် ယောဂလုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့ ဘာသာရေးအလုပ်တွေ ဘယ်လောက်ပဲလုပ်ပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒီ မဖြစ်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဝါဒီ-ဟာ ဗုဒ္ဓမြင်ပြသွားတဲ့ လောကအမြင်ကို မြင်သူရဲ့ နာမည် ဖြစ်လို့ပါပဲ။

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်ဟာ မြင်သူကို လောကက လွတ်မြောက်မှုပန်းတိုင်ဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်အရောက် ပို့ဆောင်တဲ့အမြင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒီဟာ လောကက လွတ်မြောက်ပြီးခြင်း ဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဓာတ် နိရောဓသစ္စာကို သဥပါဒိသေသနဲ့ ဖြစ်ဖြစ်၊ အနုပါဒိသေသအရောက် ဖြစ်ဖြစ် မျက်မှောက်ပြုပြီးသူရဲ့ အမည် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒီ အမည်ခံလိုသူနဲ့ လွတ်မြောက်မှုနိရောဓကို မျက်မှောက်ပြုပြီး လောကငြိမ်းချမ်းမှု တည်ဆောက်လိုသူဟာ ဗုဒ္ဓမြင်ပြသွားတဲ့ လောကအမြင်ကို မလွဲမသွေမြင်သူ ဖြစ်ရပါမယ်။

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်-ဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့အတွက်နဲ့ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီး ငြိမ်းချမ်းမှုတည်ဆောက်လိုသူတို့အတွက် အရေးအကြီးဆုံးအရာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ အမြင်မှာ လောကဟာ လူနဲ့ လူဝန်းကျင်တွေရဲ့ နာမည် မဟုတ်ပါဘူး။ လူမဟုတ်တာတွေရဲ့ နာမည်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာမျှမဟုတ်တာတွေရဲ့ နာမည်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သည်ပြောစကားအရ ဗုဒ္ဓ ဘုရားရဲ့ လောကအမြင်ဟာ လောကမှာ ဘယ်သူမျှ အသိမြင်မခံရသေးတဲ့ နက်နဲရိပ် နက်နဲယောင်အပြည့်ရှိတဲ့ အရာဖြစ်တာ သိမြင်စရာ ဖြစ်ပါတယ်။

လောကဟာ လူတွေရဲ့အမည်ဆိုတာကို လူအများ သိကြပြီး ဖြစ်ပါ တယ်။ လူတွေနဲ့ လူတွေရဲ့ဝန်းကျင်ဖြစ်တဲ့ ရေမြေတောတောင် သစ်ပင် တိရစ္ဆာန်၊ပိုးမွှားတွေကို လောကဖြစ်တယ်လို့ သိတဲ့ အသိအမြင်ဟာ ‘ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်’ မဟုတ်ပါဘူး။ ကာမဘုံသားဖြစ်တဲ့ ကာမအလွှာက လူတွေရဲ့ လောကအမြင် ဖြစ်ပါတယ်။

လူနဲ့ လူဝန်းကျင် ရေမြေတောတောင် သစ်ပင် တိရစ္ဆာန်ပိုးမွှားတွေဟာ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ် အဋ္ဌကလာပ်တွေနဲ့ ပြီးတဲ့အရာတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် လောကဟာ လူနဲ့ လူဝန်းကျင်တွေ မဟုတ်ဘူး။ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ် အဋ္ဌကလာပ် ပရမတ်တွေ ဖြစ်တယ်။ သည်လောက အသိဟာလည်း ‘ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်’ မဟုတ်ပါဘူး။ သည်-လောက အသိအမြင်ဟာ ရူပါရူပ မဟဂ္ဂတဘုံသား ဗြဟ္မာအလွှာက လူတို့ရဲ့ လောကအမြင် ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် ‘ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်’-ဟာ လူနဲ့ လူဝန်း ကျင်တွေ့ရုံနာမည်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ လူနဲ့လူဝန်းကျင်လည်း မဟုတ်တဲ့ ဓာတ်ပရမတ်တွေရဲ့ နာမည်လည်း မဟုတ်ဘူး-လို့ နက်နဲပေါ်လွင်အောင် ပြောခဲ့တာပါ။

လူနဲ့ လူဝန်းကျင် ရေမြေတောတောင် သစ်ပင် တိရစ္ဆာန် ပိုးမွှား တွေဟာ လောကလို့ဆိုရတဲ့ ‘လူသား’ ဘယ်ဟုတ်လို့လဲ။ ဒါတွေဟာ လူသားလောကရဲ့ အသိခံတရားဖြစ်တဲ့ အာရုံတွေပဲဖြစ်တယ် မဟုတ် ပါလား။ အဲသည် အာရုံတွေက ကြောက်မှု၊မက်မှု တစ်ခုခုကို ဖြစ်စေ တတ်တာတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဒါတွေကို ကာမအာရုံတွေလို့ပဲ ပြောရပါ တယ်။ အဲဒါ လောက-လို့ ပြောရတဲ့ ‘လူ’ ဘယ်ဟုတ်လို့လဲ။ ဒါကြောင့် ဒါကို ဗုဒ္ဓဘုရားက လောကလို့ မြင်မပြပါဘူး။

ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ် အဋ္ဌကလာပံ ပရမတ်တွေရဲ့ အဖြစ်အပျက် တွေဟာလည်း လောကလို့ဆိုရတဲ့ ‘လူသား’ ဘယ်ဟုတ်လို့လဲ။ ဒါတွေ ဟာလည်း လူသား လောကရဲ့ အကြည့်ရှုခံ အသိမြင်ခံတွေပဲ ဖြစ်စေတဲ့ အာရုံတရားတွေပဲ မဟုတ်လား။ သည်အာရုံတွေဟာ ကာလနဲ့ အာကာ သ အသိတွေကိုသာ ဖြစ်စေတာတွေပါ။

လူနဲ့ လူဝန်းကျင် ရေမြေတောတောင် သစ်ပင် တိရစ္ဆာန်ပိုးမွှား တွေ ဘာမျှမရှိ၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်နဲ့ ရုပ်နာမ်အဖြစ်အပျက်တို့ရဲ့ ဖြစ်ရာပျက် ရာဖြစ်တဲ့ ‘ကာလနဲ့ အာကာသ’-သိတဲ့ ရူပါရူပအာရုံတွေပဲလို့ ပြောရ

တယ် မဟုတ်ပါလား။ ဒါကြောင့် ဒါကို လောကလို့ဆိုရတဲ့ လူသား-
လို့ ဘုရားရှင်က မြင်ပြတာပါပဲ။ ဒါတွေကလည်း လူသားရဲ့ နာမည်တွေ
မဟုတ်ဘူး မဟုတ်ပါလား။

လောကီလောကအပေါ် ဗုဒ္ဓတန်ဖိုးဖြတ်ပုံ

သည်လို လောက-မဟုတ်တာတွေကို လောကလုပ်ပြီး မြင်ပြတဲ့
လောကအမြင်တွေကို ဘုရားက ဘာပြောခဲ့သလဲ။ သည်အမြင်တွေဟာ-
အစွန်းရောက်တဲ့ အမြင်၊
မှားယွင်းတဲ့ အမြင်၊
မိစ္ဆာအမြင်တွေ-လို့ ပြောခဲ့တာပဲ။
သည်အမြင်တွေဟာ မိစ္ဆာအမြင်၊ မိစ္ဆာဒဿန၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ သည်
စကားလုံးတွေနဲ့သုံးပြီး ပြောခဲ့ပါတယ်။

သည်အမြင်တွေကို တန်ဖိုးဖြတ်ပြတာက...

ဟီန = အညံ့စား။

ဂါမ္မ = အကြမ်းစား။

ပေါထုဇ္ဇနိက = လူတိုင်းသိ။

အနရိယ = မရိုးသားဘူး။

အနတ္တသံဟိတ = အကျိုးမများ-လို့ ကာမလောကအမြင်ကို

ဖြတ်ပြီး၊

နောက်လောကအမြင်ဖြစ်တဲ့ ရူပါရူပလောကအမြင်ကိုတော့-
ဒုက္ခ = ဆင်းရဲ၊
အနရိယ = မရိုးမသား၊
အနတ္တသံဟိတ = အကျိုးလည်းမများ လို့ပါပဲ။

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်ဟာ သည်အစွန်းရောက် လောက
အမြင်တွေထဲမှာ ကပ်ရောက်မနေသူမှ ရနိုင်မယ်-လို့ ဗုဒ္ဓဘုရားက
အတိအလင်း မိန့်ကြားချက် ရှိပါတယ်။ သည်တော့ ‘ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့
လောကအမြင်’ ဘယ်လိုဟာမို့လဲ မေးရပါမယ်။

လိုလားစရာနဲ့ မလိုလားစရာလို့ ဆိုရတဲ့ ကာမအသိခံ
အာရုံတရားနဲ့၊ ကာလနဲ့ အကာသလို့ ဆိုရတဲ့ ရူပါရူပ
အသိခံအာရုံတရား၊ သည်အာရုံနှစ်စား၊ တစားစားရဲ့ အ
မွေအနှောက် အခြောက်ခြားခံနေရတဲ့ လူရဲ့အဖြစ်ဟာ
‘လောက’-ဖြစ်ပါတယ်။

အဲသည်လူ့အဖြစ်ဟာ...

ပျက်စီးနေတဲ့အဖြစ်(=အနိစ္စလက္ခဏာ) ဆိုက်ရောက်နေပါတယ်။
ဆိုးဝါးနေတဲ့အဖြစ်(=ဒုက္ခလက္ခဏာ) ဆိုက်ရောက်ပါနေတယ်။
အသုံးမကျတဲ့အဖြစ်(=အနတ္တလက္ခဏာ) ဆိုက်ရောက် နေပါ

တယ်။

အဲသည်လူကို သည်လက္ခဏာတွေနဲ့ မြင်တဲ့ အမြင်ဟာ ‘ဗုဒ္ဓ
ဘုရားရဲ့ လောကအမြင်’ ဖြစ်ပါတယ်။

‘ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်’-ဟာ အစွန်းရောက် လောက
အမြင် တခုခုထဲ ကပ်ရောက်နေသူအနေနဲ့ လုံးလုံး မြင်ခွင့်မရှိတာလည်း
ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တယ် မဟုတ်ပါလား။

‘ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်’-ဟာ မြင်သူကို လောကက
လွှတ်မြောက်စေတဲ့ လောကအမြင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သည်လော
ကအမြင်ကို ‘လောကုတ္တရာ လောကအမြင်’-လို့ ပြောရပါမယ်။ လော
ကုတ္တရာဆိုတာ လောကက လွန်မြောက်ခြင်းလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတဲ့ နာမည်
စကား ဖြစ်ပါတယ်။

လူနဲ့ လူဝန်းကျင် ရေမြေတောတောင် သစ်ပင် တိရစ္ဆာန်ပိုးမွှား
တွေကို မြင်တဲ့ လောကအမြင်နဲ့ ငါမဟုတ်၊သူမဟုတ် ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်
အဋ္ဌကလာပံ ပရမတ်တွေလို့ မြင်တဲ့ လောကအမြင်တွေဟာ မြင်သူကို
အမြင်ခံအာရုံတွေမှာ နစ်မြုပ်၊ ငုပ်လျှိုး၊ လည်ပတ်နေစေတဲ့ လောကအမြင်
ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လောကအမြင်တွေကို လောကီလောကအမြင်-
လို့ ပြောရပါမယ်။ လောကီ-ဆိုတာ လူမှာ အဖြစ်အပျက်ကို ဖြစ်ပျက်စေ
ခြင်း-လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတဲ့နာမည် ဖြစ်ပါတယ်။

သည်နေရာမှာ လောကုတ္တရာ လောကအမြင်နဲ့ လောကီလောကအမြင်ရဲ့ ထူးခြားချက်ဝိသေသကို မှတ်မိလွယ်ဖို့ ခွဲပြရပါမယ်။

လောကုတ္တရာလောကအမြင်ရဲ့ အာရုံဟာ သမုတိ၊ပရမတ်တွေရဲ့ အပူးဝင် အကပ်ရောက်ခံရတဲ့လူ အာရုံဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည်လူဟာ အဲသည် သမုတိနဲ့ ပရမတ်တွေထဲမှာ တဝဲလည်လည်ဖြစ်ပြီး ပျက်စီးခြင်း၊ ဆိုးဝါးခြင်း၊ အသုံးမကျခြင်းများ ဖြစ်ပွားခံနေရပါတယ်။ အဲသည့်လူရဲ့အဖြစ်(အာရုံ)ဟာ လောကုတ္တရာလောကအမြင်ရဲ့ အမြင်ခံအာရုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည်အာရုံဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ အာရုံပါပဲ။

လောကီလောကအမြင်ရဲ့ အာရုံကို ကြည့်ကြရအောင်ပါ။

သမုတိသစ္စာတရား အသိခံအာရုံအာရုံနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာတရား အသိခံအာရုံတွေဆိုတာ လောကမှာ ရှိပါတယ်။ အဲသည်အာရုံတွေဟာ လူတွေရဲ့ စွဲလန်းစွာ ယူငင်မှီခိုတာ ကို ခံကြရပါတယ်။ အဲသည်အာရုံတွေကို ရအောင်ယူတဲ့ လုပ်ငန်းကို ‘ယောဂ လုပ်ငန်း’-လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ယောဂလုပ်ငန်း လုပ်သူကိုတော့ ‘ယောဂီ(=ဇောဂီ=ဇော်ဂျီ)’-လို့ ခေါ်ရပါတယ်။

သည်ယောဂီ(ဇော်ဂျီ)ဟာ သူယူတဲ့အာရုံကို အမိဖမ်းတဲ့ လုပ်ငန်းကို လုပ်ရတဲ့ဘဝကို သာယာမြတ်နိုးသူ ဖြစ်ပါတယ်။

သာယာလို့-လုပ်တယ်၊လုပ်လို့-သာယာတယ်ဆိုပြီး၊

ဇော်ဂျီနဲ့ ဇော်ဂျီအာရုံတို့ ဘတစ်ပြန် ကျားတစ်ပြန်ဖြစ်ပြီး ဇော်ဂျီ

အနေနဲ့ အပျောက်မခံနိုင်တဲ့ အဲသည် ‘သမုတိနဲ့ ပရမတ် အသိခံအာရုံ
တွေဟာ ‘လောကီလောကအမြင်ရဲ့ အာရုံ’တွေပါပဲ။

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင်-ဟာ လောကုတ္တရာ
လောကအမြင်ပါ။ လောကီလောကအမြင် လုံးဝ
မဟုတ်ပါဘူး။

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လောကအမြင် တင်ပြချက်ကို တိုစိနဲ့ပဲ မိတ်ဆက်
အဖြစ် တင်ပြလိုက်ပါတယ်။

ပြည်တွင်းပြည်ပက ဗုဒ္ဓဘာသာ ရွှေမြန်မာပရိသတ်များနဲ့ ကမ္ဘာ့
လူသားငြိမ်းချမ်းလွတ်မြောက်မှု တည်ဆောက်ရေးကို လိုလားသူများ
မြည်းစားသုံးဆောင်ကြည့်ကြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

လောကကို ဖောက်ထွက်မြော်မြင်ဖို့ အားအင်အဖြစ် အကျိုး
တစ်စိ ရှိမယ် ဆိုလျှင် ဆက်လက်တင်ပြဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

ရှင်ဉာဏ (ဓမ္မဝိဟာရီ)

မြောက်ဥက္ကလာပ၊ ရန်ကုန်မြို့

၁၃၆၄ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း ၁၀ ရက်

လူ့အမြင်ဆုံးဂုဏ်ရည်သိက္ခာကို ပေးစွမ်းနိုင်သော
အသိအမြင်
(ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဒဿန စာစဉ်-၁)

ဖြန့်ဝေရန်မဟုတ်

မိတ်ဆွေများ ဖတ်ရှုလေ့လာ သုံးသပ်ဆွေးနွေးနိုင်ရန်
အသိမျှဝေခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဥပါသကာ